

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 16^e jaargang nummer 4 - mei 2023

Groen maakt gelukkig

Richt uw woning mooier in met
Wennekers Nijmegen

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)
T: (024) 356 01 04
E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

Omdat we samen
sterker staan

(Specialistisch)
Maatschappelijk werk
Ouderenwerk
Vrijwilligersprojecten

Sterker ondersteunt
iedereen met een vraag, of situatie
in het dagelijks leven, die zij zelf niet of niet
alleen, kunnen oplossen.

sterker
sociaal werk

www.sterker.nl
088 - 00 11 333

HOORT HET BIJ

PLASTIC+?
JA OF...

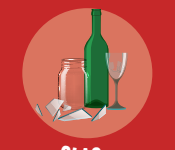
LET OP!
ZORG DAT DE
VERPAKKINGEN
LEEG ZIJN!

Twijfel je?
Check de Dar-app!

www.dar.nl

NEE

Dar
...en 't is weer fris!

Groen maakt gelukkig 11

René Leisink 4

Onderwijs aan vluchtelingenjongeren 9

Willem Akkers en Martin Kolders

StAAD 17

Geschiedenis zwemsport 14

Robert Mars en JC Staddijk 6

Aan het warmtenet 19

Oscar Carré in Nijmegen 26

Gezinsgeluk 10

Zwanenveld 13

Dukenburg in stukjes

Gemeente maait	30
Ter herinnering aan Gilbert	30
Verhulst Casuals wordt Van Dal	31
Pronk en Re-Cycled weg	31
Bever in Aldenhof	31
Petitie Weezenhof	32
Gerard Philips passeert	32
Maisonnettes Lankforst 46 weg	32
Leven in Lankforst	33
Meijhorst 60-02	33
Burgemeester bezoekt Soos'82	34
Borden gestolen	34
Bouwdorp Duuk weer van start	35
Voorzichtige start Klaasmarkt	35
'Herberg voor de Ziel'	36
Walking Hockey	36
Nijlganzen in Aldenhof	36
Stichting Koprol in Dukenburg	37
Hindostaanse immigratie	37
Verhuizing Prins Clauschool	38
De Sprong zoekt bewoners	38
Huurfietsen	39
Open tuindag en herdenking	39
Wereldwinkel Nijmegen	40
Mout Bierfestival	40
Dukenburgs Glorie zoekt leden	41
Gezamenlijk naar Kevelaer	41
Laatste daken vernieuwd	41
Verslag inspiratieavond	42
AED voor Voedselbank	43
Omgeving station Goffert	43
Programma bieb Zwanenveld	44
De stad ben ik	45
Duukjes	46
Dagactiviteiten bij het RIBW	46

En verder:

Skyline Dukenburg	4
Column Peter Saras	5
Joegoslavië-actie JC Staddijk	7
Column Qader Shafiq	8
Politiewerk uitvergroot	8
Dukenburg Groen	10
Wist je dat?	10
Dukenburg broek in waterland	12
Column Wouter Slob	15
Kunstmarkt in alle vormen	16
Column Guus Kroon	18
Waar gebeurt: leuke schoenen	18
Oud = in	20
Fietsers en hersenletsel	21
Cultuur	22
Effecten en taal	22
Foto's: opvang asielzoekers	24
Vergeten verleden	26
Colofon	47

Skyline Dukenburg

Dagblad *de Gelderlander* had op 17 april de primeur: er is een skyline van Dukenburg vervaardigd. Als poster, als panoramische prent op dik karton of op stevige laagjes hout. Het krantenbericht werd van A tot Z gespeld, zeker door lezers in de wijken Aldenhof tot en met Zwanenveld.

De redactie van wijkblad *de Dukenburger* leest de regionale krant uiteraard ook en komt vervolgens terug op een onderwerp, zeker als het gaat over ons eigen stadsdeel. Vaak zijn er ontwikkelingen of aanvullingen, die de redactie dan kan aanstippen. Maar nu is het zaak om zo snel mogelijk aan te sluiten aan de krant van Gelderland. Want dit nieuws is zóóó Dukenburgs, zo dichtbij huis. Op 17 april stuurde Elke Leisink bovendien een pers-e-mail naar de hoofdredacteur van *de Dukenburger*:

Verrassing

Inhoudelijk ging het in de krant en de overige media over twee soorten Dukenburg: het betonnen stadsdeel met heel veel hoogbouw in de optiek van velen die nog nooit het kanaal overstaken naast de mensen die er met veel plezier en levenslust wonen. Genietend van het vele groen en het water in de naaste omgeving, zoals de oude Maasarm in het stadspark. Waar op en in het water het leven zich afspeelt van eenden, ganzen, zwanen, waterhoentjes, meerkoetjes en natuurlijk vissen. Waar zelfs in de particuliere tuinen Vlaamse gaaien, bonte eksters en eekhoortjes gespot worden; honden waaks blaffen als een gasgevende luchtballon vanaf de Goffert overvliegt, of een buizerd uit het Douglasbosje kenmerkend mieuwt boven de bomen. Het bosje (opgenomen in René's panorama) bij de nieuwste straten in Tolhuis deelt de buizerd met een paar haviken. Uilen en een enkel vosje zijn in de nabijheid ook al eens opgedoken. Het klinkt als een sprookjeswereld. Rake conclusie in de krant: 'Een voormalige nieuwbouwwijk met een rijke historie waar iedere dag opnieuw geschiedenis wordt geschreven.' Dukenburg is echt niet enkel hoogbouw. Elke voegde er in haar mail

De orangerie van ooit landgoed Duckenburg was de plek waar scoutinggroep Karel de Stoute het levenslicht zag

aan toe: 'Ik vind het jammer dat dit Dukenburg niet gezien en meer geëerd wordt. Ooit heb ik tegen mijn man René – tekenaar van beroep – laten vallen dat er van Dukenburg eigenlijk ook een skyline-tekening te koop zou moeten zijn. Tot mijn grote verrassing kreeg ik voor mijn verjaardag het panorama van Dukenburg cadeau. Gemaakt door René, met daarop de meest markante gebouwen, kunstwerken, parken en monumenten uit de zeven wijken.'

Inspiratie

Voor het mooie cadeau aan Elke liet René zich inspireren door de meest kenmerkende gebouwen, de natuurlijke omgeving en specifieke objecten. Maar ook hier en daar de verbinding van afbeeldingen met Nijmegen, waarvan Dukenburg zonder meer een onderdeel is, voeden René's creatieve geest. Het resultaat op

René Leisink werd al eens eerder door *de Dukenburger* geïnterviewd. Aanleiding was toen zijn dagelijkse strip Argus in het gratis OV-dagblaadje *Metro*. Opgegroeid in de Indische buurt in Nijmegen/Galgenveld kwam René op enig moment in Dukenburg terecht, omdat daar een flatje gehuurd kon worden. Met in het achterhoofd de geruststellende gedachte dat er op termijn wel verhuisd kon worden naar een andere plek in de stad, kwam er een lekker ruim koophuis in Dukenburg voorbij, destijds nog betaalbaar ook. René en zijn vrouw Elke wonen hier met hun kinderen - jeugdleden van Karel de Stoute - nu zo aangenaam dat de skyline van ons stadsdeel prominent in de woonkamer prijkt. Het kunstwerk verdient nog meer Dukenburgse wanden.

poster, prent en paneel toont links en rechts herkenbare bruggen. Daartussen onder andere de *hippe hoogbouw Weezenhof* als symbool voor bewoning, het bosje Vogelzang met het hekje van Geldersch Landschap en het terrein van scouting Karel de Stoute. Het ketelhuis Aldenhof, dat al eens een metamorfose onderging en een andere bestemming kreeg, wordt binnenkort opnieuw betrokken bij wijkangelegenheden. De Ontmoetingskerk, vertegenwoordigd door de klokkenstoel, verwijst naar de verschillende geloofsgemeenschappen in het stadsdeel.

Overstap

Belichten we het kunstwerk verder met een overstap van rechts naar links, dan zien we het (gele) SVB-gebouw met de kerstboomruiten aan de zijde van het Takenhofplein, symbool voor de zakelijke bedrijvigheid, de bomen van de Staddijk en speeltuin *Speeldijk* en het schaatspaleis Triavium met het kenmerkende circusdak. Het oude tolhuisje ontbreekt uiteraard niet en de Observatietoren - *de Fiets* - eerder in de stad geparkeerd aan de oude haven, nu Handelskade, staat te pronken tussen Triavium, het tolhuisje en het winkelcentrum in Zwanenveld. *De Fakkelpark* op het Steve Bikoplein en de historische orangerie (*'t Zusje*) onderstrepen feiten uit de geschiedenis. Met kunstzinnige vrijheid schakeerde René de elementen afwisselend maar in balans op de langwerpige ondergrond. De kleur van poster, prent en paneel is aqua, waardoor de in zwart/wit uitgevoerde Dukenburgse iconen prima uitkomen.

Te koop

Er zijn vast en zeker Dukenburgers die ook blij worden van deze skyline van ons stadsdeel. Verkoop vindt plaats via www.skylinedukenburg.nl. De poster, de prent en het paneel lenen zich verder uitstekend voor een relatiegeschenk. Na overleg kan zo'n prachtcadeau zelfs voorzien worden van het eigen logo. De opbrengst van de verkoop gaat volledig naar scouting Karel de Stoute (KdS), die

René Leisink bij het tolhuisje

uitgerekend dit jaar al 55 jaar het vaandel van Baden Powell, die het spel voor internationale jeugd bedacht, hoog laat wapperen. Daarna gevraagd reageerde Bas van KdS: ‘Wat leuk dat jullie hier in dit artikel aandacht aan willen besteden. Op het moment hebben we nog steeds plannen om te gaan verbouwen, maar helaas duurt dat heel erg lang. Ons huidige project is om samen met een aantal ouders zelf de verbouwing op ons te nemen en dit in fases te realiseren.’ Voor lezers die het scoutinghonk in de Weezenhof als burens van *de Hamer* van binnen en buiten kennen: er is boven in het voormalige woonhuis al een plek voor de

stafkamer vrijgemaakt. Hierdoor ontstaat er op de begane grond ruimte voor een eigentijdse keuken met eigen ingang van buitenaf en een flinke uitbreiding van het sanitair. Meer douches en toiletten gaan een mooie verbetering betekenen voor de speltakken, de leiding én de huurders. Niettemin een flinke klus, een uitdaging van jewelste. Nu maar hopen dat veel mensen de skyline online bestellen. Tenslotte: ‘Jawel hoor. In de zomervakantie gaan alle speltakken samen op kamp om de 55e verjaardag te vieren.’

Tekst: Hette Morriën. Foto: Arthur de Jonge

Haat-liefde, auto-fiets

Op alle wegen binnen de bebouwde kom nog maar 30 kilometer per uur?

Het is de wens van Veilig Verkeer Nederland, de ANWB, het SWOV (Stichting wetenschappelijk onderzoek verkeersveiligheid) en veel gemeenten. De (te) hoge snelheid uit het verkeer halen heeft bewezen minder doden en gewonden in het verkeer op te leveren. Jaarlijks vallen er bijna driehonderd verkeersdoden binnen de steden en dorpen. Deze organisaties hebben dus zeker een punt. Al zullen veel automobilisten hiertegen protesteren.

Realiteit is dat ruim 70 procent van de wegen binnen de bebouwde kom al een 30-kilometerregime hebben. Maar het probleem in veel steden is dat de wegen niet op die 30 kilometer zijn afgestemd. Met als gevolg dat er nog steeds te hard gereden wordt en er te veel conflicten tussen de kwetsbare verkeersdeelnemers en het autoverkeer zijn. Op de brede, nog onlangs gesafalteerde 52e straat Malvert haal je tussen de drempels makkelijk de 70 kilometer per uur!

Handhaving is het volgende probleem. Steeds minder agenten, steeds minder toezichthouders. Zo was te lezen dat in het westen van het land in één maand intensive controle in een *gevaarlijke straat* met veel ongevalsmeldingen het aantal ongevallen met 90 procent was gedaald.

Kijken we naar Nijmegen dan zien we dat wijk voor wijk nu aangepast wordt wanneer het wegenstelsel daar aan onderhoud toe is. De wegen worden versmald, waar mogelijk is er geen doorgaande functie meer en straten krijgen een andere *wegbekleding*. Geen asfalt meer maar stenen!

Dat laatste blijkt nu weer zeer fietsonvriendelijk te zijn. Bij de meeste wegen, die aangepakt en van klinkerbestrating zijn voorzien, rammelt na een jaar gebruik van de weg (soms nog korter) het fietsstuur uit je handen. Ook erg zijn boomwortels: bij asfalt ontstaat er een verzakkinkje, maar bij straatstenen is het gewoon een kuil of zijn het omhoogstaande stenen. Neem de Oude Dukenburgseweg in Zwanenveld. En reparaties betekenen meteen weer een verslechtering. Als er gerepareerd wordt, want daar is natuurlijk het makkelijkst op te bezuinigen.

Peter Saras (Foto: Jacqueline van den Boom)

JC Staddijk deel 6

Een onderbelicht hoofdstuk van de geschiedenis van het jongeren centrum

Robert Mars: de inspirator van de Joegoslavië-actie

Robert Mars in 1993

Jongeren centrum Staddijk was veertig jaar lang een beeldbepalende voorziening in Dukenburg. Eind 1976 opende het zijn deuren, eind 2016 was het voorbij. In een serie praat de Dukenburger met mensen die een belangrijke rol hebben gespeeld. Gids in de serie is Wil van Cleef, zonder twijfel de bekendste medewerker van Staddijk.

De Dukenburger sprak in de serie over de geschiedenis van Jongeren centrum Staddijk deze keer met Robert Mars. Actief als organisator en ook inspirator van een actie die nu nog nauwelijks meer bekend is.

Robert kwam in 1981 voor het eerst in Staddijk. Met een aantal vrienden. Hij woonde toen in Tolhuis bij zijn ouders. Later verhuisde Robert naar een maisonnette in Aldenhof met uitzicht op het park. Het was in de tijd dat de hier eerder geïnterviewde Jan Boeijen er ook voor het eerst kwam. Drie van zijn vrienden hadden er een bandje en oefenden er regelmatig. Zelf belandde hij al vrij snel achter de bar en tapte er biertjes. Op zijn zestiende was hij van school afgegaan. Robert ging toen al aan het werk. Na een tijdje wat andere baantjes gedaan te hebben was dat bij papierfabriek KNP.

Samen met Jan Boeijen pakte Robert het idee op om hardrockconcerten te organiseren. Eerder werd er vooral disco gedraaid. Daar moest aanvankelijk wel geld bij. Maar het trok wel veel nieuwe mensen aan. ‘Uiteindelijk dreigden die hardrockavonden daardoor zelfs te succesvol te worden. Staddijk dreigde btw-plichtig te worden’, zegt hij.

Zelf organiseren

Zoals al in eerdere verhalen over Staddijk is aangegeven was het motto van het jongeren centrum vooral: maak jongeren actief om zelf iets te organiseren. Zo maakte Robert deel uit van het jongerenbestuur dat naast het officiële bestuur van alles in gang zette. Zo waren er enkele handige jongeren die zelf het een en ander vertimmerden aan het pand. Er gebeurde in die tijd ook van alles in en rond het jongeren centrum wat niet door de beugel kon. Zo werd er friet gebakken waar sommige jongeren niet op legale wijze aan waren gekomen.

Ook werden er debatavonden georganiseerd. Zoals over het thema *Waarom blowen of drinken we?* De reden waarom gekozen werd voor het een of het ander bleek uiteindelijk dezelfde te zijn.

Multiculturele avonden kwamen er ook. Er werden mensen uitgenodigd van onder andere Surinaamse en Marokkaanse achtergrond. ‘Er was ook een thema-avond *Duitsland*’, vertelt Robert. ‘Maar die liep een beetje uit de hand. Het Sauerkraut vloog toen door de lucht.’

Jongerenwerker

Wat doet Robert tegenwoordig? Hij werkte een aantal jaren in de commerciële sector, maar dat bleek toch niet echt ‘zijn ding’ te zijn. Mogelijk geïnspireerd door zijn eerdere activiteiten in en voor Jongeren centrum Staddijk is hij nu al een groot aantal jaren jongerenwerker bij Bindkracht10, vanuit wijkcentrum Titus Brandsma in Nijmegen-West. Hij houdt zich nu vooral bezig met het helpen van jongeren die schulden hebben. In de jaren van 2010 tot 2012 kwam hij vanuit zijn nieuwe functie nog wel eens terug bij Staddijk. Een plek die speciale herinneringen bij hem blijft oproepen.

Plakboek

En dan niet in de laatste plaats om iets wat hem altijd zal bijblijven. Hij overhandigt tijdens

Robert bij een deel van de ingezamelde spullen

het interview een plakboek met daarin onder andere tal van artikelen, affiches en ander materiaal over een onderbelichte periode uit de geschiedenis van het jongeren centrum. In het begin van de jaren 90 van de vorige eeuw was Robert de centrale spil van de inzamelingsactie voor slachtoffers van de oorlog in Joegoslavië. Begin december 1992 begon het allemaal. Massaal werden in Dukenburg flyers verspreid met de oproep om spullen in te zamelen en af te geven bij Staddijk. Voor het vervoer regelde hij onder andere trucks van het leger. Diverse sponsors werkten mee, waaronder C1000 in Meijhorst, zijn toenmalige werkgever papierfabriek KNP en zijn vroegere basisschool de Springschans in Tolhuis. In een artikel in het personeelsblad van zijn werkgever blikt hij terug op een geslaagde actie: ‘We kregen dekens, voedsel, bedden, kinderwagens. Je kunt het zo gek niet bedenken. Bijna altijd van goede kwaliteit, echt dingen waar die mensen daar wat aan hebben.’

De Joegoslavië-actie van jongeren centrum Staddijk kreeg veel positieve aandacht in de media. Zeker was dat heel belangrijk omdat niet iedereen een positief beeld had van de jongeren die er kwamen.

Tekst: Toine van Bergen en René van Berlo

Foto's: collectie Robert Mars

Joegoslavië-actie van JC Staddijk in de Gelderlander

In de jaren 90 was er een burgeroorlog in Joegoslavië. Het land viel uiteen in kleinere staten, onder meer Koratië, Servië en Bosnië-Herzegovina. Er waren veel vluchtelingen die alles moesten achterlaten. Robert Mars wilde helpen. Begin december 1992 begon hij met de voorbereidingen voor een actie. Hij zocht hoofdzakelijk naar sponsores en lichtte de kranten in. Onderstaand interview met *de Gelderlander* is gehouden in de derde week van december en gepubliceerd op dinsdag 5 januari 1993.

Jongerencentrum Staddijk in actie voor Joegoslavië

„Eén slapeloze nacht waarin ik van alles begon te regelen en toen wist ik het zeker: Staddijk gaat samen met de Dukenburgers Joegoslavië de winter doorhelpen.”

Vrijwilliger Robert Mars van het jongerencentrum Staddijk in Dukenburg heeft zijn plan inmiddels voorgelegd aan de beroepskrachten die daar werken en aan allerlei instanties.

„Iedereen reageert enthousiast en wil dolgraag meewerken. We zijn nu met z'n vijven bezig met de organisatie. Binnen de kortste keren hadden we dertig vrijwilligers onder de jongeren van Staddijk. Zij gaan komende zaterdag bij de ruim tienduizend woningen in Dukenburg folders in de brievenbussen stoppen.”

Mars: „In deze folder staat vermeld welke spullen de mensen naar het jongerencentrum kunnen brengen in de week van 11 tot en met 15 januari. We hebben 't liefst kleding en beddegoed, wèl gewassen en gevouwen graag. Maar ook etenswaren zoals meel, rijst en suiker zijn van harte welkom. En waspoeder en zeep, ook zuigflessen. Ach, die mensen daar kunnen van alles gebruiken.”

Video

„In het weekeinde daarop gaan we met z'n allen de boel sorteren en netjes inpakken. Het Nijmeegs transportbedrijf vervoert voor niks de goederen naar het station in Utrecht. Een andere bedrijf heeft al voor nop elfduizend folders gedrukt. Als alles in de wagons geladen is en de trein naar Zagreb vertrekt, zit onze klus er op.”

Een Europese hulporganisatie neemt het dan van Staddijk over en zorgt ervoor dat de spullen in de verschillende vluchtelingenkampen verspreid gaan worden.

Deze organisatie heeft al voor 500.000 ton aan hulpgoederen in opvangkampen afgeleverd.

„Op dit moment maakt een filmploeg van de stichting een film over de reis en als het lukt, krijg ik die begin januari op video. Dat is natuurlijk hartstikke leuk voor de mensen die dan hun spullen op Staddijk komen brengen, kunnen ze meteen zien waar het allemaal naar toe gaat”, is de verwachting van Robert Mars.

Op vrijdag 15 januari 1993 publiceerde de Gelderlander opnieuw een artikel.

Hulpactie Staddijk voor Joegoslavië grandioos succes

„Hé Robert, waar moeten die breinaalden heen?” Eén van de vele jeugdige vrijwilligers van het jongerencentrum Staddijk zwaait met de pennen omhoog die hij uit een net binnengebrachte doos gehaald heeft. Om hem heen staan tientallen dozen en zakken vol kleding, schoeisel en levensmiddelen. De Dukenburgers hebben enthousiast en vrijgevig gereageerd op het initiatief van de jongeren van Staddijk om de oorlogsslachtoffers in het voormalige Joegoslavië te helpen met allerhande goederen.

„Dit hadden we niet verwacht. Vanaf maandag is het een komen en gaan van mensen die werkelijk van alles brengen en iedereen is zo enthousiast en aardig”, vertelt Robert Mars, de initiatiefnemer van deze hulpactie.

Terwijl buiten de auto's het terrein af en aan rijden en de bewoners van Dukenburg dozen vol spullen afleveren, wordt binnen zeer efficiënt gewerkt in de tot 'in- en uitpakstraat' omgedoopte ontmoetingsruimte. Aan lange tafels sorteren tientallen vrijwilligers de binnengebrachte spullen.

Grote berg

„We controleren elk kledingstuk apart. Het is

Oorspronkelijk zou er één vrachtwagen rijden (links), maar daar paste niet alle spullen in. Robert Mars regelde toen een tweede vrachtwagen bij het leger (rechts). Foto's genomen in Aldenhof.

belangrijk dat de mensen straks geen kapotte of vieze kleding krijgen. Wat niet aan onze eisen voldoet, gaat niet naar Zagreb.”

In een hoek van het jongerencentrum staat een grote berg zakken hoog opgestapeld tegen de muur. „Daarin zit allemaal vrouwenkleding, we hebben daar nu al meer dan honderd zakken van. Trouwens, ik heb net van de Gamma driehonderd nieuwe zakken gekregen. We waren binnen de kortste keren door de voorraad heen. Moet je toch eens kijken”, vervolgt Mars terwijl hij wijst naar de vele stapels kleding, dozen vol levensmiddelen, speelgoed, kinderwagens, babybadjes en stapels schoenen. „Onvoorstelbaar, en we gaan nog tot en met zaterdag door. Dinsdag vertrekt de trein naar Zagreb.”

„Sommige mensen reageren wel heel erg enthousiast. Gisteren kwam er een wat ouder echtpaar in de stromende regen op de fiets spulletjes brengen. Ziet die vrouw dat we ook jassen kunnen gebruiken. En wat doet ze? Ze trekt haar jas uit, geeft die aan me en zegt dat ze er thuis toch nog een heeft. Dat is toch wel heel bijzonder, niet?”

Tweede actie

Mars vertelt dat nog een tweede hulpactie aan deze is vastgeplakt. Vandaag en morgen staat een kraam voor de supermarkt C1000 in Meijhorst. Samen met de eigenaar Nico de Boer hebben ze een assortiment producten uitgezocht die de jongeren dan tegen inkooprijzen gaan verkopen. De verkochte spullen zijn voor het goede doel. Die gaan in dozen naar Joegoslavië.

De supermarkt heeft wel vaker een soortgelijke actie voor zijn deur gehad. De Boer: „Ruim twee jaar geleden heb ik spullen verkocht voor Roemenië en Polen. Ook dat was een grandioos succes. Ik verwacht dat nu weer. Alle verkochte producten breng ik zaterdagavond naar het jongerencentrum. Een prima actie van die jongelui daar, daar kunnen we trots op zijn.”

Klaarwakker

Deze ervaring wil ik graag delen met de lezers van *de Dukenburger*:

Met barokmuziek op mijn oren rende ik die ochtend mijn rondje in de Overasseltse en Hatertse Vennen. Ook deze keer accentueerde de muziek alles om mij heen. De vogels, bomen, de hemel gespiegeld in het water. Toch kon ik de verplichting van de komende avond, het concert van Kamermuziek Nijmegen, niet van me afschudden. Daar keek ik tegenop. Temeer omdat op diezelfde dag ook het Sociaal en Cultureel Planbureau een rapport presenteerde over de grote verschillen tussen sociale klassen in Nederland. Zouden straks daar in De Vereniging alle ogen op mij gericht zijn? Zoals de keren dat ik me per ongeluk in een sjieke winkel bevond waar medewerkers op me afkwamen: 'Kan ik u helpen meneer?' Aan hun gezichtsuitdrukkingen kon je zien dat zij mijn aanwezigheid daar niet vertrouwden.

Voor mij duurde het een tijdje voordat ik kon genieten van westerse klassieke muziek. Ik ben opgegroeid met Afghaanse en Indiase muziek. De klanken van tabla en robab passen bij de afwisselend groene en stoffige landschappen aldaar. Toen Sovjetleider Brezjnev in november 1982 overleed, werd de gehele dag op Afghaanse televisie een concert van een Russisch orkest uitgezonden. Tot afschuw van elke moederlandslievende Afghaan. Dit zorgde ervoor dat *westerse klassieke muziek* voor mij vanaf toen gelijkstond aan *de agressor*.

Het lezen van literatuur, en de schoonheid van de Nijmeegse omgeving waarin ik mijn vrijheid hervond, brachten mij toch geleidelijk dichterbij deze muziek. Ik kan er nu luisterend van genieten. Maar een live-concert bijwonen vond ik nog wel een brug te ver. Mijn vrouw Lilia voorkomt dan altijd dat ik bij het luisteren in slaap val, of nog erger, de stiltes met mijn gesnurk opvul.

Helaas kon zij deze avond niet meekomen naar De Vereniging. Ik zat naast mijn gastheren, vooraan op het 'amfitheater' in de Grote Zaal. Tussen mij en de musici lag een landschap van meest grijzige hoofden. Te ver weg dus om de gezichten van de musici, vooral hun ogen bij het spelen van de prachtige stukken, te zien. Het was voortreffelijk en het hield mij met gemak met gesloten ogen klaarwakker. Toen violiste Jacqueline Shave haar compositie introduceerde over het imaginaire leven van Artin, die in de genadeloze golven van de zee van hoop verdronk, kon ik mijn tranen niet bedwingen.

Pas tijdens het onderonsje achteraf met de artiesten, waar ik bij mocht zijn, begreep ik hoe groot hun engagement is. Zelden smaakte de wijn zo lekker als toen. Het zou mooi zijn als deze artiesten en de prominente podia waarop zij staan, toegankelijk zijn voor iedereen.

Qader Shafiq (Foto: Jacqueline van den Boom)

Politiewerk uitvergroot

Op 1 januari 2023 bestond de Nationale Politie tien jaar. Een mo(nu)ment om dit te gedenken is gevonden in fotoreportages die een dwarsdoorsnede tonen van het veelzijdige politiewerk.

Zo startte in november 2022 in Den Haag een fototentoonstelling met tien metershoge billboards als omlijsting. In april was deze expo te gast op Plein 1944 in Nijmegen. Dukenburgers die dit eerbetoon aan het politieblauw misliepen, kunnen op deze pagina toch nog even kijken. Fotograaf Wouter Zaalberg vindt dat men door deze foto's net even anders gaat kijken naar de mensen in tenue. De fotograaf maakte ruim veertigduizend foto's. Daarvan is in januari een bundel verschenen, getiteld *In blauw licht*. De billboards gaan na Nijmegen verder op rondreis langs alle Nederlandse politie-eenheden.

De tentoonstelling met de mooi gevonden titel, bedacht door een agent in de patrouillewagen, toont het echte politiewerk. Er is niets in scène gezet, niet geposeerd. De foto's zijn uit het leven gegrepen. Ondanks de onbegrijpelijke tegenwerking van Jan-met-de-Pet als er noodhulp verleend wordt, zijn legio politiemensen trots op hun vak. Dit geldt ook voor andere beroepsgroepen die mensen in lichamelijke of geestelijke nood deskundig helpen. Denk aan ambulancepersoneel, brandweerlieden, beveiligers, maar ook artsen en verpleegkundigen. Er zal je zelf maar iets overkomen, waarvoor 112 gealarmeerd moet worden. *Hartslag van de straat* zet de Hermandad in het zonnetje onder uiteenlopende omstandigheden. Fotograaf Zaalberg putte inspiratie uit de gave opdracht om heel Nederland een kijkje te geven in het politiewerk. Uiteindelijk is de tentoonstelling ook een publiek dankjewel voor de inzet van de agenten (m/v/x). Een collega in Amsterdam raadt hen aan zeker de expositie te bezichtigen. Die zonnestrallen boven de politiepet geven een goed gevoel.

Tekst: Hette Morriën. Foto's: Peter Saras

Onderwijs aan vluchtelingenjongeren in Lindenberg Aldenhof

Nijmegen laat opnieuw haar sociale hart spreken nu de behoefte aan opvang van vluchtelingen toeneemt. En jonge vluchtelingen hebben recht op onderwijs. Om zich te ontwikkelen en anderen te ontmoeten.

Voor kinderen van de middelbare schoolleeftijd is er normaal gesproken de internationale schakelklas. In Nijmegen het Pontem College. Deze school kan in ieder geval tot de zomervakantie het grote aantal nieuwkomers niet aan. Er is een gebrek aan docenten en opvangruimte.

Daarom is er een bijzonder initiatief ontstaan. Daarover sprak ik met Wouter van Balveren van de Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid (OBGZ). De bibliotheek heeft – met ondersteuning van de gemeente Nijmegen – de handen ineen geslagen met andere instanties: jongerenwerkers van Bindkracht10, cultuurhuis de Lindenberg en New Rootz. Een sociale onderneming die zich richt op talentontwikkeling voor jongeren, in het bijzonder jonge statushouders.

In de Lindenberg Aldenhof is het onderwijs- en ontwikkelingsproject gestart. Binnen de muren van dit gebouw wordt gewerkt aan het

leren van de Nederlandse taal en digitale vaardigheden. Maar ook aan kunst en cultuur, dans en muziek. En er wordt sport beoefend op het aangrenzende sportpark Staddijk. Op vrijwillige basis kunnen maximaal 75 jongeren hieraan meedoen. Ze wonen verspreid door de stad. Er zijn alleenstaande jongeren en jongeren die in gezinsverband wonen, uit onder andere Eri-

trea, Syrië en Afghanistan. Tot aan Nijmegen-Noord toe. Soms kost het wat moeite om er te komen omdat ze nog geen fiets hebben. Of nog niet weten hoe je er met de bus kunt komen.

Dinsdag na Pasen is het project begonnen. Het enthousiasme is tot nu toe groot, zag Wouter. De Ramadan maakt het soms wel wat zwaarder voor ze. Maar de kinderen leven ook helemaal op omdat ze nu weer sociale contacten opdoen. Op werkdagen zijn ze tot maximaal 14.00 uur bezig. Er wordt gewerkt rond thema's zoals: eten en drinken, je lichaam, werken in de toekomst. Zo worden er dan Nederlandse woorden aangeleerd die bij het betreffende thema horen. Leermaterialen worden aangeleverd door het Pontem College.

Tijdens mijn gesprek lag het project twee weken stil in verband met de meivakantie. In de volgende Dukenburger komen nog enkele leerlingen aan het woord om te vertellen over hun ervaringen. De bedoeling is dat ze na de zomervakantie wel kunnen instromen in het reguliere onderwijs van de internationale schakelklas.

Lindenberg Aldenhof

Tekst en foto Lindenberg: Toine van Bergen
Foto bieb: Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid

Gezinsgeluk in Dukenburg

Vader, moeder, wandelend tussen de lekkere hapjes. De zes, zeven en soms wel een heel voetbalelftal kindertjes huppelen vrolijk om hen heen. Als ze even afdwalen weten vader en moeder ze al snel weer onder controle te krijgen.

Vader en moeder hebben ervaring in het opvoeden van de kleintjes, dat kun je wel zien. Het verwondert je niet dat ze al jaren samen zijn. Vreemdgaan of van partner ruilen is er niet bij. Alleen als een partner komt te overlijden heeft de weduwe of weduwnaar al heel snel een nieuwe partner.

Ze gaan graag met anderen om, vooral ook omdat ze samen in een groep sterk staan. Ze kunnen elkaar waarschuwen als er indringers komen, die al of niet met kwade bedoelingen de rust komen verstoren.

Waar zie je al dat gezinsgeluk? Gewoon, hier in ons Dukenburg. In de waterpartijen en op de grasvelden waggelen en huppelen de grauwe ganzen met hun pulletjes, eerst klein en donzig, later steeds meer het evenbeeld van de ouders, in groten getale rond. Grauwe ganzen zijn lichtbruin van kleur, wat wit aan de achterkant van de vleugels en een forse oranje snavel, die nog het meest aan een wortel doet denken.

Grauwe ganzen zie je steeds meer. Het is dan ook een van de meest succesvolle broedvogels in Nederland. Het aantal grauwe ganzen neemt de laatste jaren flink toe.

Tussen 1900 en 1950 verdween de grauwe gans als broedvogel bijna helemaal uit Nederland. Er waren onvoldoende plaatsen waar ze zich konden vestigen en er werd driftig op gejaagd. Ganzen houden van waterrijke gebieden met beschutting en grasland om te kunnen gra-

zen. Een waterpoel, riet om je in te verstoppen en gras om te eten (en een jachtverbod) zijn ideaal. Die gebieden waren er niet zoveel dat de grauwe ganzen zich konden vermeerderen. In de winter kwamen en komen er meer ganzen in Nederland voor omdat grauwe ganzen uit Noord en Oost Europa afzakken naar het zuiden. Steeds meer ganzen vinden de omstandigheden hier zo goed dat ze helemaal niet meer weggaan. Ze blijven het jaar rond in Nederland.

Vanaf 1970 werd geprobeerd om het aantal van deze mooie vogels uit te breiden. Behalve langs de grote rivieren en in het Deltagebied kwamen de Oostvaardersplassen en de Friese water- en weidegebieden in beeld. Er werden grauwe ganzen uitgezet en het jachtverbod - alle wilde vogels zijn in Nederland beschermd - hielp een handje mee.

Dat bleek een succesverhaal. In 1977 werden 150 broedparen in Nederland geteld, in 2020 waren dat er 106.000. De laatste bekende cijfers geven aan dat er in de winter, als ook de noordelijke ganzen in ons land zijn, 600.000 ganzen in Nederland zijn, waarvan driekwart hoort bij de soort grauwe gans.

Het succes is zo groot dat de nadelen van al dat ganzengeluk menig boer te veel wordt. Al dat gras dat wordt opgegeten, al die ganzenpoep, dat levert veel schade op. Elke provincie broedt dan ook op maatregelen om de overlast zoveel mogelijk te beperken.

Voor degenen die geen overlast van ganzen ondervinden: geniet vooral nu, van eind april tot juni, van al die prachtige volwassen vogels met hun aandoenlijke kleintjes.

Tekst: Els Warringa-Kerkhoff

Foto: Jacqueline van den Boom

Wist je dat? ganzen tijdens het vliegen in een V-vorm met hun gegak de voorste gans aanmoedigen om door te vliegen?

Foto: Wallpaper Flair

Op zaterdag 27 mei kunnen bewoners van Dukenburg met IVN-gidsen René Koene en Els Warringa-Kerkhoff een wandeling maken door Dukenburg. We wandelen over natuurlijke en groene paden langs soms onbekende plekken. De wandeling is van 10.30 tot 12.00 uur en start aan de achterkant van basisschool de Meiboom in Meijhorst

Je kunt je opgeven via:

renekoene@gmail.com en

elswarringakerkhoff@gmail.com.

De wandeling gaat door bij vier of meer deelnemers. Als de wandeling niet door gaat krijg je 26 mei een mailberichtje.

Groen maakt gelukkig

Uit allerlei onderzoek blijkt dat de natuur een positief effect heeft op onze gezondheid. Een groene omgeving vermindert stress en bevordert de concentratie. Mensen die in een groene buurt wonen of werken of veel buiten zijn, voelen zich gezonder en bezoeken minder vaak een huisarts.

Groen in en om de stad

Groen heb je in allerlei soorten en maten. Er is groen op straat, er staan bomen en langs en tussen wegen liggen groenstroken. Daarnaast zijn er parken in de stad en natuurgebieden. Andere voorbeelden zijn natuurspeelplaatsen, plantsoenen, openbaar toegankelijke sportvelden, particuliere en openbare tuinen, groene gevels en groene daken. Niet al het groen hoeft even aantrekkelijk te zijn, denk aan platgespoten weiden of akkers op het platteland. Nee dan liever parken of natuur met ruisende bomen en bloeiende bloemen.

Gezondheid

Al dat groen kan op verschillende manieren effect hebben op onze (lichamelijke en geestelijke) gezondheid. Uit onderzoek is bekend dat groen stress vermindert. Onderzoekers hebben ook ontdekt dat bewegen in het groen zorgt voor vermindering van overgewicht, suikerziekte (type 2) en hart- en vaatziekten. Groen in de omgeving stimuleert dus beweging. Je wandelt nou eenmaal liever in een bos of in een heidegebied dan langs de snelweg. Maar groen vermindert ook de schade van luchtverontreiniging, hitte en geluid. Je kunt natuurlijk

ook last hebben van al dat groen, denk alleen maar aan brandnetels, tekenbeten en de processierups.

Effect op lichaam en geest

De positieve effecten op de gezondheid hebben niet alleen te maken met het bewegen, het inademen van frisse lucht of de prettige groene omgeving. Ervaring met de natuur heeft ook invloed op de hersenen, waardoor je onder andere na ziekte sneller herstelt. Het blijkt dat groen een gunstig effect heeft op hoe lang mensen leven, hoe zwaar baby's bij hun geboorte zijn en de werking van het afweersysteem. Groen zorgt vaak ook voor een betere nachtrust.

Kinderen en groen

De universiteit van Wageningen heeft onderzoek gedaan naar de meerwaarde van groen in de stad, in de omgeving van scholen, kinderdagverblijven en op campussen. Wat blijkt is dat groen een positief effect heeft op de gezondheid en het algehele welbevinden van

leerlingen, studenten en personeel. Het is aangetoond - vooral bij kinderen - dat de concentratie, het geheugen en leerprestaties verbeteren bij contact met groen. Onderzoekers zien ook dat het sociale klimaat bij leerlingen verbetert. Tweederde van de Nederlandse kinderen groeit op in een stedelijke omgeving, ze kampen vaker met overgewicht en astma. Uit dit onderzoek blijkt ook dat 65 procent van de jongeren zich zorgen maakt over het verdwijnen van de natuur.

Wandelen in Dukenburg

Een groene omgeving nodigt uit om te bewegen en ontspannen. In de wijk Dukenburg zijn er veel mogelijkheden om de natuur in te gaan. Er zijn verschillende bosjes, je hebt er het stadspark Staddijk en je kunt langs het kanaal wandelen. Nog een voordeel om in Dukenburg te wonen: het prachtige natuurgebied Overasseltse en Hatertse Vennen ligt op loopafstand. Binnenkort organiseert *Dukenburg Groen* een voorjaarswandeling door de wijk. Zie kader op de pagina hiernaast. Een groene wandeling door Dukenburg is te vinden op www.dukenburger.nl > zoeken > wandeling.

Klimaat en biodiversiteit

Zoals iedereen weet kunnen we niet zonder de natuur. Groen heeft ook te maken met allerlei vraagstukken die op dit moment actueel zijn en het kan ook een oplossing bieden. Denk hierbij aan biodiversiteit en het beperken van effecten van klimaatverandering. Gevolgen van klimaatverandering zijn bijvoorbeeld droogte, hittestress en wateroverlast. In tegenstelling tot steen en beton vangt een groene ondergrond water op en geeft het verkoeling. Het verschil in temperatuur - vooral in de hete zomers - is meteen te merken als je vanuit je straat een bosje, zoals het Douglasbosje of het Uilenbosje, inloopt. En veel groene tuinen maken met elkaar een groene verbindingzone die voor meer biodiversiteit zorgt. Dieren en planten kunnen zich verder verplaatsen en een geschikte leefomgeving vinden.

Tekst: René Koene. Foto's: IVN (onder) Jacqueline van den Boom (boven)

Veertien jaar geleden in de Dukenburger

Met deze rubriek gaan we af en toe terug in de tijd. In juli 2009 hadden we een themanummer: *Water in Dukenburg*. Een van de artikelen ging over de geschiedenis van het water in ons stadsdeel. *Redactie de Dukenburger*

Dukenburg, het broek in waterland van Nijmegen

Een moerassig gebied heette vroeger een *broek*. Sommige bewoners zullen nog wel eens ondervinden dat ze hun broek moeten optrekken. Zeker op kwelplaatsen, zoals de Wollewei, zo drassig kan het hier soms nog zijn. Met al die vijvers en plassen hebben we in Dukenburg heel wat water in huis. En onder de huizen lag lang geleden het vlechtend, later meanderend rivierensysteem van de Maas en de Rijn dat in het Dukenburgs grondgebied zijn sporen heeft achtergelaten. Duidelijke voorbeelden kun je nog vinden in de Staddijk en bij de Geologenstrook in Zwanenveld. Bea Peeters, vrijwilligster bij IVN Rijk van Nijmegen, vertelde het een en ander.

Staddijk, waar vroeger de Maas stroomde

Tijdens de een-na-laatste ijstijd kwam het ijs vanuit Scandinavië tot aan Nijmegen. Vanuit het noorden stuwde het ijs de grond op en vormde zo heuvels. Toen aan het einde van die ijstijd (ongeveer 130 duizend jaar geleden) het ijs smolt ten oosten van Nijmegen werd zand en grind door het smeltwater meegenomen en richting het westen in een waaier, de spoelzandvlakte, afgezet. In de laatste ijstijd, die zo'n 90 duizend jaar geleden begon, heeft het ijs ons land niet meer bereikt. Het was wel erg koud, de ondergrond was constant bevroren en Nederland was een soort poolwoestijn. Aan het einde van de laatste ijstijd hebben de rivieren de Maas en de Rijn gezamenlijk een vlechtend rivierensysteem gevormd.

De rivieren hebben een deel van de bovenlaag weggespoeld en veel rivierklei en zand afgezet. De grens tussen de spoelzandvlakte en de rivierafzettingen loopt ongeveer waar Zwanenveld ligt. Zo'n riviertje stroomde waar nu de eikenlaan is bij de Geologenstrook in Zwanenveld. Ook park Staddijk is gelegen waar voorheen dit vlechtende rivierensysteem lag. Deze restanten zijn nog in enigerlei vorm bewaard gebleven bij de bouw van Dukenburg.

Tienduizend jaar geleden werd het rivierensysteem meanderend, kronkelend van karakter en zette klei af. Net als de Maas, die tot ver in de middeleeuwen het gebied overstroomde. In de loop van de eeuwen zijn de kleine riviertjes verveend doordat ze vol met planten kwamen en dichtslibden.

In de middeleeuwen was bij het eikenlaantje al een wetering ter afwatering gemaakt, met een dijkje er langs, lopend vanaf kasteel *Den Dukenborch*. Sporen daarvan zijn nog zichtbaar. Dukenburg zelf bleef echter een grotendeels moerassig gebied met zware klei, een grondsoort die weinig doorlaatbaar is. Hemelwater krijgt daardoor geen kans om snel te worden opgenomen. Vandaar dat al vroeg in de veertiende eeuw met afwateringsloten werd begonnen om grasland en akkerbouw en nog later fruitteelt mogelijk te maken. Door de aanleg van het Maas-Waalkanaal werd ook water onttrokken aan Dukenburg.

Waterpartijen in vogelvlucht

Voor de ontwatering van het natte Dukenburg zijn tijdens de bouw *vijvers* aangelegd. Maar al

Afwateringssloot uit 1350 langs Kraaienbosje Staddijk

veel vroeger bij het in cultuur brengen van het moerassige gebied werden *weteringen* gegraven ter afwatering. De Nieuwe Wetering langs de Staddijk is van rond 1400. Het water van de Wetering mondt uit bij het gemaal in Appelpert in de Maas. De oudste nog aanwezige *afwateringssloot* uit 1350 is te vinden langs het Kraaienbosje in park Staddijk.

De *Teersen* was een riviertje ter hoogte van Tolhuis. Een deel daarvan is nog te zien. Vandaar de naam Teersdijk. De afwatering van de Wetering vond vroeger hierop plaats, zo laten oude kaarten zien.

Het uitgegraven *Grand Canal* hoorde bij landgoed *Dukenburg*.

Het *Maas-Waalkanaal* werd in 1927 geopend. De *Berendonck* is een uitgegraven watergebied ten behoeve van zand- en grindwinning, nu een recreatieve waterplas.

De *Overasseltse en Hatertse Vennen* hebben zich gevormd op een weinig doorlatende rivierkleilaag. Daarop kwam een laag stuifzand van de destijds drooggevallen Maas, waarin wind voor reliëf zorgde en regen voor het water.

Dukenburg met omgeving mag je echter nog gerust het *Waterrijk* van Nijmegen noemen. We hebben in Nijmegen toch ook een Waterkwartier! Overigens, van bewoners hoorden we laatst dat als het daar nat wordt, het aan de Maas (en niet de Waal) ligt, die ook Dukenburg nat hield.

Tekst en foto's: Theo Vermeer

Eindelijk weer zwanen in Zwanenveld

Sinds 1986 woon ik in Zwanenveld. In deze wijk stikt het van de vogels, alleen geen zwanen. Slechts in één jaar heb ik ze gezien. Voor zwanen moeten Dukenburgers naar Stadspark Staddijk. Daar zijn ze wel altijd. Maar ze zijn nu ook weer in Zwanenveld! Ze zijn neergestreken in de Geologenstrook en hebben daar een nest gebouwd. Onderstaande foto's zijn gemaakt op 30 april jongstleden. **Tekst: René van Berlo. Foto's: Wil Rengers**

Zwemsport (deel 1)

Nu de tijd is aangebroken dat buitenzwembaden hun poorten weer openen en recreatieplassen in gereedheid worden gebracht is het wachten op mooi weer met een heerlijke watertemperatuur. Dan zullen weer duizenden mensen hun vertier zoeken in en rondom het water.

Het ontstaan van de zwemsport

Zwemmen is zo oud als de mensheid zelf. Aan de Egyptische-Libische grens in de grot Wadi Sura, de grot van de zwemmers, zijn rotsschilderingen van circa 10.000 jaar oud gevonden van zwemmende mensen met een techniek die lijkt op de schoolslag.

Bij de Grieken en Romeinen stond het zwemmen hoog aangeschreven als onderdeel van de opvoeding. Je was een onbeschaafd persoon als je niet kon lezen en zwemmen. Bij beide volken bestond een nauwe band tussen zwemmen en badcultuur. Bij de Romeinen werd het heilzame effect van het baden gecombineerd met zwemactiviteiten. Dit was mogelijk omdat de badhuizen voorzien waren van grote

Hengelmethode (Foto: collectie Stadsarchief Amsterdam)

bassins waarin gezwommen kon worden. In de middeleeuwen behoorde het zwemmen en duiken, naast schaken, dichten, paardrijden, schermen, boogschieten en jagen, tot de zeven ridderlijke volmaaktheden.

Ontwikkelingen

In 1538 verscheen het eerste leerboek voor het zwemonderwijs: *Colymbetes*, geschreven door Nicolaus Wymann. Hij geeft in dit boek praktische wenken over techniek en methodiek

Rotsschildering (Bron: wikimedia commons Roland Unger)

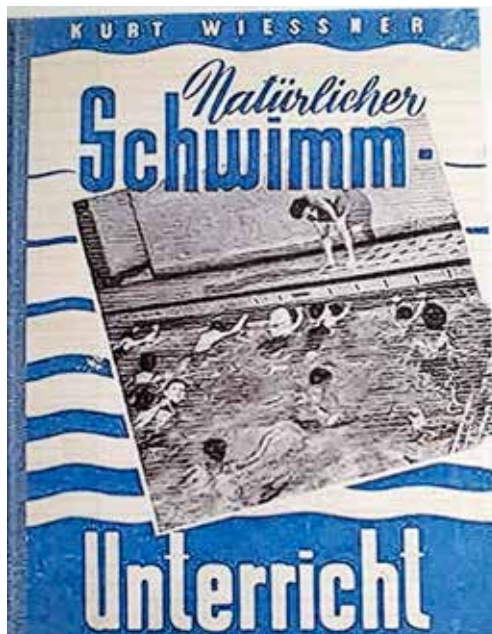
bij het aanleren van een zwemslag. Het was vooral gericht op het aanleren van de schoolslag. Dit gebeurde met actieve ondersteuning en drijfmiddelen zoals gordeltjes van kurk of varkensblazen. Aan watergewenning werd nauwelijks aandacht besteed.

Ruim twee eeuwen later gaf GutsMuths in 1798 via zijn *Kleines Lehrbuch der Schwimmkunst* aan dat wij onder invloed van de cultuur de natuurlijke mogelijkheid om zelf spontaan te leren zwemmen grotendeels verloren waren. Zijn idee was om de jeugd op een methodische wijze zwemmen aan te leren. Hij maakt naast het natuurlijk drijfvermogen van ons lichaam tevens gebruik van drijfmiddelen en de hengelmethode, maar aan deze laatste methode zaten voor- en nadelen. Een van de voordelen was het geven van vertrouwen aan de leerling door aanwezigheid van een drijfmiddel. Een nadeel was onder andere dat de slag te stug uitgevoerd werd en men weinig of geen rompbewegingen kon maken.

Bij het leren zwemmen werd tot 1920 weinig speelruimte voor eigen initiatief gelaten. De volgorde was: eerst de lesstof dan de leerkracht en pas op de laatste plaats het kind. Bij het aanleren werden bewegingen op commando uitgevoerd. Het kind, de leerling, was ondergeschikt aan het onderwijsproces.

Nieuwe inzichten

In 1929 werd de Oostenrijker Dr. Karl Gaulhofer rector aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Amsterdam. Zijn doelstelling was dat lichamelijke opvoeding pedagogisch verantwoord moest zijn met betrekking tot een optimale ontwikkeling van de mens in lichaam en geest. Dat was geheel volgens de Oostenrijkse school. Deze stond voor een veelzijdige lichamelijke opvoeding, waaronder zwemmen. In de jaren twintig van de vorige eeuw was er veel aandacht voor de juiste aanpak van het leren zwemmen. De Duits-Oostenrijkse zwempionier en zwempedagoog Kurt Wiessner bouwde zijn systeem als volgt op: watergewenningsoefeningen, drijf oefeningen en de

Leerboek van Wiessner (Wikipedia)

eigenlijke zwemoefeningen. Hij stelt het kind centraal en het natuurlijk bewegen moet passen bij de kinderlijke denk-, speel- en ervaringswereld.

In dezelfde periode ontwikkelde de Nederlandse gymnastiekleraar Jacob Bongertman een meer klassikale zwemlesmethode. Hij wilde snel resultaat en deed niet aan watergewenning. In het gymnastieklokaal begon hij met droogzwemmen op de *Zweedse bank* waarop met name de beenslag werd aangeleerd.

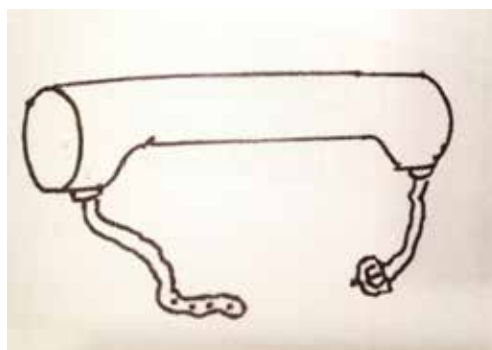
De hengel werd vervangen en als drijfmiddel werd de *Bongertman zwembus* gebruikt. Deze werd bij de leerling op de rug bevestigd. Met een plankje of kurken in de handen kon hij de leerling laten drijven en zo aan meerdere leerlingen lesgeven. Om zich boven water te houden en zich te verplaatsen is het nodig één of meerdere zwemslagen te beheersen. Twee elementaire zwemslagen zijn de schoolslag en de rugslag. Het zwemonderwijs in Nederland is door Wiessner en Bongertman sterk beïnvloed.

Tekst: Wil Rengers

Bronnen: IsGeschiedenis en Wikipedia

Zweedse lesbank (Uit: *Allemaal te water* van Jan Feith)

Bongertman zwembus (Wikipedia)

Voorjaar!

De bloesem siert de bomen, struiken lopen uit en de voorjaarsbloemen richten hun hoofdjes op. De winter is voorbij. Twee dagen geleden reed ik nog door een dun laagje sneeuw (! of was het hagel?), maar toen trok er een strook heftig onweer over het midden van het land en daalde de temperatuur plaatselijk sterk. Het zal wel niet lang zijn blijven liggen.

In de kerk hebben we net Pasen gevierd. Het feest van Opstanding en nieuw leven dat daarom goed bij het voorjaar past. We leven toe naar het Pinksterfeest. Dat is wel één van de onbekende feesten van het christendom. En niet zo makkelijk uit te leggen: het gaat om de *uitstorting van de Heilige Geest*. Maar wat is dat dan precies? Zoals de wind (waarmee de Geest van God vaak wordt vergeleken) is het ongrijpbaar. Maar er is wel iets over uit te leggen. Het gaat om liefde waardoor we ons gedragen en aanvaard mogen weten. En het gaat om liefde waarmee we elkaar nabij mogen zijn. Vanuit die geest leven we dan toe naar de zomer. Met (hopelijk) mooi weer kan dat ook een tijd van stilte en eenzaamheid zijn. De samenleving lijkt tot rust, maar ook wat tot stilstand te komen. En als veel mensen op vakantie zijn, kan het bij de thuisblijvers ook stil worden. In de Ontmoetingskerk organiseren we daarom in de zomer op woensdagmiddagen thee-momenten waarbij we elkaar ontmoeten. En ook iets van elkaar kunnen meekrijgen. Want we drinken niet alleen thee, we bakken ook lekkers voor elkaar. Iets met een verhaal of herinnering. Wie mee zou willen doen: van harte welkom om de woensdagmiddagen. En wie mee zou willen bakken: neem contact op met de Ontmoetingskerk!

Ds. Wouter Slob

(wouter.slob@pkn-nijmegen.nl)

(Foto: Arthur de Jonge)

Kunstmarkt in alle vormen

Het is lente. Langzamerhand begint alles weer te groeien en bloeien en wordt iedereen wakker uit zijn of haar winterslaap. Creatief Centrum Nijmegen-Zuid is een plek in Nijmegen waar je niet aan je winterslaap toe komt, maar waar, ook in de winter, hobby's tot bloei komen.

En dat laat men dan in de lente zien aan het grote publiek. Zondag 4 juni is weer zo'n moment van tentoonstelling. In en om het creatief centrum worden op die datum workshops en een kunstmarkt georganiseerd waar veel verschillende soorten zelfgemaakte kunstwerken in alle vormen te zien én te koop zijn. Bezoekers kunnen genieten van schilderijen, tekeningen, beeldhouwwerken, keramiek en nog veel meer. Daarnaast zullen er vele unieke handgemaakte sieraden, kleding en accessoires beschikbaar zijn. Of je nu op zoek bent naar een origineel cadeau of gewoon iets moois voor jezelf, je vindt het hier zeker. 'Wij doen dit nu voor het tweede jaar', aldus Johan Bulk, beheerder van het centrum, 'en vorig jaar was het een groot succes. Het is ook heel grappig om te zien hoe bewoners van Dukenburg door de markt ineens van het bestaan van het creatief centrum op de hoogte raken, terwijl ze er, bij wijze van spreken, al jaren naast wonen. De kunstmarkt helpt dus echt met onze naamsbekendheid. Je ziet ook veel bezoekers van de markt terugkomen om later deelnemer te worden'

Voor de kosten hoeft men dat niet te laten. Voor 85 euro kun je een heel jaar lang twee keer per week terecht op het creatief centrum om je hobby uit te oefenen. Je komt dan in je eigen groep op een vast tijdstip en mag gebruik maken van alle aanwezige gereedschap voor jouw hobby. En er lopen begeleiders rond die je kunnen helpen als je eens met een probleempje zit. Soms, bijvoorbeeld bij het edelsmeden, schaf je zelf de grondstoffen aan waarmee je werkt, bij andere hobby's weer niet. Als de kosten toch te hoog voor je zijn, kun je via de gemeente Nijmegen in aanmerking komen voor de zogenaamde Meedoenregeling die de kosten dekt

'En vergeet niet: heel belangrijk is ook het sociale aspect', volgens Johan. 'Als je je inschrijft voor een hobby word je opgenomen in een groepje met dezelfde hobby. Zo leer je van elkaar en het is eigenlijk altijd ook hartstikke gezellig. Ook tijdens de koffiepauze. Iedereen is welkom en iedereen komt hier ook, welke gezindte, wel of geen handicap, migratieachtergrond of niet, of welke sociale klasse dan ook, we hebben ze hier.'

Johan heeft er zin in: 'We gaan de vierde juni tweemaal zoveel kramen neerzetten als vorig jaar met allemaal objecten en unieke zaken die door de deelnemers zijn gemaakt. En daarnaast nog wat snuisterijen die wellicht leuk zijn om te kopen en die voor ons weer een extraatje opleveren voor de kas van het centrum.'

Hobbyisten en begeleiders zullen op 4 juni ook hun passie voor handwerken en creativiteit delen door middel van workshops en demonstraties. Bezoekers kunnen zelf deelnemen aan die workshops over het maken van sieraden, speksteen bewerken, glas in lood maken, patchwork, het maken van papieren bloemen en nog veel meer. Er is voor elk wat wils en er zijn tal van mogelijkheden om je eigen creatieve vaardigheden te ontwikkelen. 'Je kunt nu al intekenen voor zo'n workshop via onze website, maar je kunt dat ook ter plekke doen, tenminste als de workshop dan niet al vol zit', zegt Johan.

Naast de vele kunstwerken en handgemaakte producten zijn er natuurlijk ook kraampjes met lokale lekkernijen en drankjes. Je kunt als bezoeker genieten van heerlijke koffie en gebak, of van een verfrissend drankje terwijl je de kunstwerken aan het bekijken bent.

De kunst- en hobbymarkt op 4 juni aanstaande is een leuke kans om de lokale creatieve gemeenschap te ondersteunen en te ontdekken wat er allemaal te doen is in Nijmegen-Zuid op het gebied van kunst en creativiteit. Of je nu een creatieve geest bent of gewoon geïnteresseerd bent in kunst en handwerk, deze markt is zeker een bezoekje waard. Op 4 juni van 11.00 tot 18.00 uur, Tolhuis 44-44. Om 11.00 uur beginnen de workshops, om 13.00 uur de eigenlijke kunstmarkt.

En je kunt natuurlijk altijd binnenlopen bij het creatief centrum om eens een middag te kijken en mee te doen bij de hobby van jouw keuze. Meld je dan wel even van tevoren aan op telefoonnummer (024) 345 21 13. Alle informatie is overigens terug te vinden op www.ccnz.nl.

Tekst: Thijs de Leeuw

Foto's: Creatief Centrum Nijmegen-Zuid

Willem Akkers (links) en Martin Kolders

Cursussen en nieuw bestuur van StAAD

Al meer dan veertig jaar is StAAD (Stichting Anders Actieven Dukenburg) een begrip in Dukenburg. Met de cursussen, het StAAD-koor, de feestelijke bijeenkomsten voor de deelnemers en de steeds beter bezochte *Specials* op de vrijdagmiddagen.

De laatste jaren van het 'oude bestuur' waren niet gemakkelijk: probleempjes met de gemeente over huisvesting en subsidie en daar bovenop de coronaklap. In die coronatijd stopte het oude bestuur, waaraan iedereen zo gewend was. Maar inmiddels hebben de Dukenburgbewoners allang kennis gemaakt met de leden van het nieuw aangetreden bestuur. En zijn er dit seizoen alweer zes geslaagde StAAD-specials geweest met een volle bak bij *Nijmegen blijft in beeld*. Ook hebben velen de weg naar de diverse cursussen gevonden.

Bestuur

De redactie van dit blad sprak met voorzitter Martin Kolders en secretaris Willem Akkers op kantoor in kamer 1.24 van Wijkcentrum Dukenburg. Martin, die sinds september 2021 voorzitter is, werkte ruim 36 jaar bij het ROC Rijn IJssel en vervulde tot afgelopen april nog een interimfunctie bij de gemeente Nijmegen. Verder doet hij vrijwilligerswerk in het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis. Willem is actief voor de wijkkrant Hatert als redacteur-voor-

zitter. De overige bestuursleden zijn penningmeester Paul Oude Ophuis, Ruud Schilder en Peter Lucassen.

De cursussen

Het nieuwe cursusseizoen begint in september. De kosten voor de cursussen en workshops zijn inkomensafhankelijk; ook is de meedoenregeling van de gemeente Nijmegen van kracht. Cursisten kunnen zich inschrijven op de open dag op 1 september.

Wat nu al bekend is:

De computerworkshops worden gegeven voor Android-tablet of -telefoon en iPad of iPhone. Windows 11 en het maken van een reisblog. De kosten zijn, inkomensafhankelijk tussen de 59 en 79 euro. Reisblog maken kan al voor 23 euro.

Voor cultuur zijn er de workshop Rome, Noord Griekenland en de *Chinese taal en cultuur*. *Kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing*, *Kunstgeschiedenis na 1945* en de jaarcursus kunstgeschiedenis.

Op het muzikale vlak is er *Meer horen over klassieke muziek* en *Luisteren naar populaire muziek*. Voor talen zijn er de workshops Engels en Frans. Een verdere greep in de workshops: biologie, Nederlandstalige poëzie, leesgroep literatuur, collages maken en kledingadvies. De workshops kosten tussen de 40 en 60 euro.

De jaarcursussen kosten tussen de 65 en 110 euro, inkomensafhankelijk.

Het StAAD-koor start woensdag 27 september en oefent van 13.45 tot 16.00 uur in Wijkcentrum Dukenburg. De 'koor'kosten zijn 55 euro voor zeventien middagen.

Hou de website van StAAD en de advertentie in *de Dukenburger* in de gaten voor de actuele stand.

Open dag

Op vrijdag 1 september organiseert StAAD weer een open dag van 10.00 tot 13.00 uur in het Wijkcentrum Dukenburg. Dan kan men informatie krijgen over de cursussen en zich tegelijk inschrijven.

Elke maandag tot vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur (behoudens de schoolvakanties) zijn de mensen van StAAD bereikbaar voor informatie. Telefonisch (024) 344 41 57 of je klopt aan bij hun kantoor in het Wijkcentrum Dukenburg (boven aan de trap in het Atrium), Meijhorst 70-39.

Ook zoekt men nog cursusleiders voor diverse cursussen, zoals bijvoorbeeld bloemschikken, bridge, Engels en Frans. Kijk voor de actuele stand op de website bij vacatures. Meer op www.staad.nl of mail naar staaddukenburg@gmail.com.

Tekst en foto: Peter Saras

Dukenburg een achterstandswijk?

Enige weken geleden was in de tv-uitzending Buitenhof een sociaal zeer bewonderenswaardige huisarts Michelle van Tongerlo te gast. Ze komt uit Rotterdam, maar is geboren en opgegroeid in Nijmegen. Ze omschreef haar als afkomstig uit het stadsdeel Dukenburg, dat te maken had met een achterstandsproblematiek.

Als je dat hoort/leest/ziet doet dat pijn. Het gaat ook meteen kriebelen: wat daar aan te doen? Wellicht voor de ouderen, die het zelf niet meer kunnen opbrengen, om jongere Dukenburgers te stimuleren die kar te gaan trekken. Om niet alleen voor de beeldvorming, maar zeker inhoudelijk daaraan iets te gaan doen. In dat kader is het misschien te overwegen - wat ook al deels wordt gedaan - om op de zaterdag voor Pinksteren het zogenoemde Luilak vieren over te nemen: in de vroeger morgen sportieve prestaties organiseren. Dat is een gewoonte in de Zaanstreek.

Hoe is het trouwens afgelopen met de grote ommezwaai - zo'n anderhalf jaar geleden - dat door de ambtenaren vanuit het stadhuis allerlei zaken geregeld zouden worden voor onze bewoners. Niet alleen in Dukenburg, maar in geheel Nijmegen. Dit gebeurde zonder overleg met en/of informatie naar de bestaande bewonersorganisaties. Er werd afscheid genomen van de wijkmanagers die uitermate werden gewaardeerd, ook gezien de korte lijntjes en de effectieve acties en dus resultaten. Of de gemeenteraad dat vooraf heeft geweten, is mij niet duidelijk geworden.

Goed en heel ander nieuws. Wat heel positief kan zijn, is dat de *Gelderlander* niet alleen 175 abonnementen cadeau doet aan veel laaggeletterden en/of mensen met een kleine portemonnee in Dukenburg, maar ook redactioneel meer aandacht aan ons stadsdeel zal gaan geven. Afrondend en vooruitkijkend. Omdat *dames/heren en/of jongens/meisjes* binnenkort niet meer mag - waarvoor de NS een goede oplossing had gevonden in de vorm *beste reizigers* - zullen we ook binnen onze woonomgeving wat moeten gaan bedenken. Een voorstel om risicoloos *beste mensen* te gebruiken, zou mogelijk op weerstand van de Partij voor de Dieren kunnen leiden.

Guus Kroon

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Waar gebeurd

Uit de geschiedenis van ruim 50 jaar Dukenburg

Leuke schoenen

Het hardwerkende Dukenburger echtpaar had het pinksterweekeinde 2003 vrij en besloot een vliegreis te maken naar New York. Een paar snipperdagen vóór en ná de zaterdag, et voilà, een boeiende ervaring in het verschiet. Het was niet lang na nine-elfen, de elfde september 2001, waarop twee vliegtuigen de Twin Towers invlogen. Wie het meemaakte, hoe en waar dan ook, zou deze superrampzalige aanslag heel lang heugen.

In New York was het dat pinksterweekeinde 2003 nog zó vers, dat de controle in het vliegtuig, op Kennedy Airport en door de douane waanzinnig streng was. Dat er geen fatsoenlijk snel vervoer van de luchthaven naar het hotel was, had echter alleen te maken met de pinksterdagen. Daarna draaide New York weer vol op alledaagse toeren, behalve bij de veerboot naar het Vrijheidsbeeld. Daar werd ook iedereen gefouilleerd en de twee Nederlanders in de wachtrij getraakteerd op een gitarist die ons volkslied tokkelde. Uit opgevangen gesprekken klonk heel vaak de vraag: 'Waar was jij op 9/11?' Er stond een ooggetuige in de rij die verslag deed.

Onze Dukenburgers zagen intussen in korte tijd veel van de immense stad, die af en toe toch dorps leek omdat je steeds dezelfde mensen tegenkwam. Indrukwekkend waren Central Park, een knaloranje zonsondergang die hap-snap in de stratenblokken van Manhattan

te volgen was, een bezoekje aan een wolkenkrabber op uitnodiging van een pauzesjouwer met Duitse wortels, een superheftige onweersbui en een rare verdwaalde grote mug, geen tijger-, waarvoor passanten waarschuwden dat-ie akelig steken kon. Tenslotte het kerkje van Sint Paul dat tijdens de ramp van 9/11 een schuilplaats bood aan vluchtende mensen. Dagelijks werd er in dit mooie godshuisje internationaal gebeden voor de slachtoffers. Maar het waren zelfs in New York de kleine dingen die het doen. Grondeekhoortjes in de parken, groetende mensen, collega-toeristen die de weg vroegen.

Op de dag van vertrek van JFK-airport was er het duidelijkste contrast tussen ongebruikelijk en doodgewoon. Er ging een geboeide arrestant met twee politiemensen mee terug met de lijnvlucht naar Nederland. Misschien gebeurt dit dagelijks in de strijd tegen drugs en andere criminaliteit, de Dukenburgers maakten het voor het eerst mee. De enquête die zij over hun verblijf mochten invullen op een laptop werd er lichtelijk door beïnvloed. Maar er was ook een vriendelijke Amerikaanse dame die tegen de Dukenburgse zei: 'I love your shoes, zo leuk, waar kan ik die kopen?' 'Dit zijn Pikolinos. met de hand gemaakt in Spanje en daar is keus te over. Dit paar kocht ik gewoon in Holland.' Zo sneu dat de belangstellende dame via een korte overstap op Schiphol doorvloog naar Napels voor een rondreis door de zuidelijke Italiaanse laars: veel Amalfi en Puglia onder haar voeten, alleen géén Pikolinos.

Tekst: Hette Morriën. Foto: Wallpaper Cave

Welke woningen in Zwanenveld en Lankforst-Noord komen het eerste in aanmerking om gasloos te worden? Dat zijn huizen en appartementen van de woningcorporaties. Op deze pagina een inventarisatie.

In oktober 2018 presenteerde de gemeente Nijmegen een plan om in deze wijken woningen van de woningcorporaties en het winkelcentrum aan te sluiten op een nog aan te leggen warmtenet. Een van de eerste bedenkingen die

De eerste woningen die aan het warmtenet gaan

geuit werden, was dat bewoners en bedrijven afhankelijk zouden worden van één, commerciële aanbieder: Vattenfall. Terwijl consumenten nu kunnen kiezen uit verschillende aanbieders met verschillende prijzen voor hun gas.

Op 8 maart jongstleden besloot de gemeenteraad te streven naar een warmtenet waarvan de meerderheid van de aandelen in handen van de overheid is. In de vorige *Dukenburger* schreef de gemeente dat ‘om publieke belangen, zoals betaalbaarheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid, zo goed mogelijk te borgen het beste een publiek warmtebedrijf opgericht kan worden en een publiek warmtenet gerealiseerd kan worden.’ De raad besloot ook ‘dat de warmtetransitie in Dukenburg het beste met een warmtenet kan worden gerealiseerd.’ Hij wil ‘het warmtenet vanaf 2026 gaan realiseren mits er draagvlak is onder de huurders en eigenaren hiervoor kiezen.’ En wil ‘allereerst focussen op 1700 woningen van de woningcorporaties, maatschappelijk vastgoed en

commercieel vastgoed. Waarbij het warmtenet vervolgens uitgebreid kan worden naar ander vastgoed en andere gebieden in Nijmegen.’

Op 20 januari heeft het bedrijf Atriensis in opdracht van Portaal, Woonwaarts en Talis geïnventariseerd welke woningen van deze woningcorporaties in aanmerking komen. Deze inventarisatie is verstrekt aan de gemeenteraad. Helaas kon niet direct gezien worden om welke complexen het gaat. In een tabel werden wel de complexnummers genoemd, maar dat was voor niet-ingewijden niet duidelijk. In onderstaande tabel is het wel duidelijk. Hier zijn de huisnummers en eventuele (bij-)namen van de complexen te vinden. De gegeven jaartallen zijn voornemens. Ze staan nog niet vast.

Opvallend is dat één Portaalcomplex ontbreekt: de Wetering, een galerijflat in Zwanenveld 65° straat (achter het voormalige postkantoor bij ingang 2 van de parkeergarage van het winkelcentrum). Dat komt overeen met de informatie die de gemeente in 2018 aan de

bewoners heeft gegeven. Toen werd al gemeld dat de Wetering niet snel aan de beurt zou zijn. Dat werd toen ook gezegd over de Valckenaer en de Leuvensehof, die nu ineens wél snel aan de beurt lijken te komen.

Er zijn meer flats die niet in de inventarisatie staan. Dat komt omdat ze eigendom zijn van de bewoners of van beleggers. Het gaat om de flat boven op het winkelcentrum (Zwanenveld 91° straat), de Grote Zwaan in Zwanenveld 43° straat (naast de spoorlijn) en de twee andere flatgebouwen van de Heeren van Nijmegen.

De gemeente denkt ‘dat de eerste delen van het warmtenet met warmte van de ARN er vanaf 2026 gaan komen. Momenteel wordt onderzocht of panden hierop vooruitlopend al aangesloten kunnen worden op het warmtenet met tijdelijke bronnen.’

In een volgend nummer meer over de situatie van eigenaar-bewoners.

Tekst en foto: René van Berlo

Woningen van Portaal, Woonwaarts en Talis in Zwanenveld en Lankforst-Noord

Woningcorporatie	Soort	Naam of bijnaam	Adressen	Aantal	Gasloos in?	Opmerkingen
Portaal	portiekflat	Bloemberg	Zwanenveld 54-01 - 54-93	51	2027	
Portaal	portiekflat	Zwaan	Zwanenveld 56-01 - 56-96	80	2027	
Portaal	galerijwoningen		Zwanenveld 40-04 - 40-14	21	2027	langs de Teersdijk
Portaal	galerijwoningen		Zwanenveld 42-40 - 42-60	20	2027	langs de Teersdijk
Portaal	galerijwoningen		Zwanenveld 45-20 - 45-40	21	2027	langs de Teersdijk
Portaal	portiekflat	Leuvensehof	Oude Dukenburgseweg 101-1209	195	2026	
Portaal	rijwoningen		Zwanenveld 40-01 - 42-38	106	2028	deels verkocht
Portaal	rijwoningen		Zwanenveld 43-02 - 47-28	139	2027	deels verkocht
Woonwaarts	maisonnettes		Lankforst 14-26 - 14-72	24	2023	voorbereid op gasloos
Woonwaarts	maisonnettes		Lankforst 43-26 - 46-72	72	2023	voorbereid, 4602-4672 gesloopt
Woonwaarts	portiekflat	Valckenaer	Lankforst 53-01 - 55-60	218	2023	
Woonwaarts	portiekflat	Valckenaer	Lankforst 56-01 - 56-63	63	2023	deels verkocht, is VvE
Woonwaarts	portiekflat	Heeren van Nijmegen	Spijkerhofplein 1-30	30	2025	meest noordelijke flat van de drie
Woonwaarts	rijwoningen		Zwanenveld 50-01 - 55-40	148	2038	
Talis	zorgwoningen	de Vlechting	Zwanenveld 73-18 - 73-82	32	nog te bepalen	
Talis	galerijflat	blauwe flat	Zwanenveld 20-01 - 21-41	141	2024	
Talis	galerijflat	rode flat	Zwanenveld 22-01 - 22-97	97	2024	
Talis	galerijflat	gele flat	Zwanenveld 61-01 - 62-30	120	2024	
Talis	galerijflat	groene flat	Zwanenveld 70-01 - 72-50	109	2024	
Talis	galerijflat		Lankforst 31-35 - 39-59	114	2022	voorbereid op gasloos

OUD = IN

Robotstofzuiger

Ouder worden is mooi en bijzonder

Ouder worden brengt kansen met zich mee, maar ook uitdagingen. Het is belangrijk om u goed voor te bereiden. Het is waar dat ouder worden ook komt met beperkingen. Een mooi moment om eens naar uw huis te kijken is als de kinderen de deur uitgaan of als u tegen uw pensioen aanloopt. Vragen die dan gelijk opkomen zijn: vind ik mijn huis nog plezierig en comfortabel? Deze aanpassingen kunt u zelf (laten) doen voor lage kosten.

Drempels weg

Het eerste waar u aan kunt denken is om drempels te verwijderen. Bijkomend voordeel is dat dit zorgt dat een eventuele robotstofzuiger nog beter en makkelijker zijn werk kan doen. Laat daarbij vooral geen losse kledjes liggen waar makkelijk over te struikelen valt. Dit geldt voor het hele huis, inclusief badkamer en toilet.

Er bestaan handige systemen die u kunnen helpen bij het bedienen van de thermostaat en het sluiten van de gordijnen. En natuurlijk de al genoemde robotstofzuiger. Deze handige apparaten worden niet alleen steeds beter, maar ook goedkoper. Voor de tuin is er een robotgrasmaaier. Deze is meestal te bedienen vanaf een tablet of smartphone. Of via een smartspeaker met uw stem.

Verlichting

Verlichting is belangrijk om 's avonds, maar vooral ook 's nachts, makkelijk uw weg te vinden. Een lichtspoor over de grond van

het bed naar het toilet bijvoorbeeld. Maar er bestaan ook lichtgevende contactwanddozen die het zicht en de oriëntatie vergemakkelijken. En dan goede buitenverlichting, liefst met sensoren voor en achter. Dit schrikt ook inbrekers af.

Beugels

Als u meer moeite heeft met lopen, dan kunt u beugels plaatsen op verschillende plaatsen in huis. In de badkamer of bij het toilet. Aan de bovenkant van de trap. Maar denk ook aan de voor- en achterdeur. Dat is wel zo makkelijk bij het op slot draaien van de deuren of als u een wat hoge drempel over moet.

Keukenapparatuur

U kunt ook eens kijken naar de apparatuur in de keuken, zoals de oven of magnetron. Kunnen die bijvoorbeeld op een hoogte geplaatst worden zodat u niet al te veel hoeft te bukken?

Slimme deurbel

Slimme deurbellen zijn er in alle soorten en maten, van simpel tot geavanceerd. Een eenvoudige variant heeft een deurbel met camera die een foto maakt zodra iemand aanbelt. Zo ziet u op de monitor wie er voor de deur staat. Maar écht slimme deurbellen kunnen meer: ze hebben bewegingssensoren en u kunt via een app videobellen met degene die voor de deur staat.

Foto: Interliving

Samenstelling: Leo Venderbosch

Senioren en veiligheid

Ouderen zijn niet vaker slachtoffer van strafbare feiten dan andere leeftijdsgroepen, maar ze zijn wel een gewild slachtoffer voor allerlei vormen van online oplichting (bijvoorbeeld via WhatsApp). We zetten de meest voorkomende vormen van online oplichting hier nog even voor u op een rijtje.

Fishing-mails

Vrijwel iedereen met een e-mailadres heeft ze wel eens gehad: phishing-mailtjes. Criminelen sturen een mail om persoonlijke gegevens los te peuteren, zoals inloggegevens, pincodes of bankrekeningnummers. In de mail staat een link waarop u moet klikken. Belangrijk is dat u die link eerst checkt. Hoe doet u dat?

- Ga met het pijltje (cursor) op de link staan zónder te klikken en kijk wat er in de link staat. Staan er rare dingen in? Niet klikken.
- Kopieer de link waaraan u twijfelt en plak deze op de website checkjelinkje.nl.

Tekening: Oasen

12.500 fietsers lopen jaarlijks hersenletsel op

‘Jaarlijks lopen 12.500 fietsers hersenletsel op in het verkeer’, was de nieuwskop half april in de media. Het bekend maken van de ongevallencijfers over 2022 viel samen met de *Dag van de fietshelm* op 19 april. Door een helm te dragen kan dat aantal fietsdoden met 50 tot 70 procent afnemen. Een volwassen mensenhoofd weegt 4½ tot 5½ kilo. Dat houdt je niet in bedwang.

In grote lijnen is de verkeersveiligheid in Nederland de afgelopen tientallen jaren sterk verbeterd. Het aantal (dodelijke) slachtoffers is afgenomen van bijna 1200 rond de eeuwwisseling naar 737 drieëntwintig jaar later. Maar nu stagneert het. Grootste en helaas stijgende aantal van de huidige verkeersdoden is de fietser met 291 slachtoffers. Meer oudere fietsers zijn dankzij een elektrisch ondersteunde fiets gaan fietsen, terwijl ook steeds meer mensen door kosten en milieu-inzichten het stalen ros bestijgen. Op zich prima. Niemand rijdt nu nog met de auto weg zonder de veiligheidsriem om te doen. Waarom dan op de fiets geen helm dragen?

Fietshelm

Verleden jaar kwamen meer dan 88.000 fiets-slachtoffers op de eerste hulp van wie 57.000 (ruim twee derde) met ernstig letsel, meldde het kenniscentrum VeiligheidNL. Daarvan wordt bij 12.500 fietsers hersenletsel geconstateerd. Het aantal fietsdoden kan volgens onderzoekers met 50 tot 70 procent afnemen

wanneer alle fietsers een helm zouden dragen. Wanneer je het aantal fietsdoden in Nederland van ruim 291 tegen het totaal aantal verkeersdoden van 737 doden afzet, is de kwetsbaarheid van de fietser al duidelijk. Ook als je bedenkt dat er ongeveer 57.000 ernstig gewonde fietsers jaarlijks in het verkeer zijn en 12.500 daarvan hersenletsel oplopen. Vaak zijn dat mensen die voor het leven gehandicapt zijn.

Snelheid is niet de belangrijkste factor. Ongelukken gebeuren namelijk meestal door anderen of zijn eenzijdig. Daarnaast ook vaak bij het op- of afstappen. Brom-, snorfietsen, bakfietsen die het verkeer verstoren, de telefoon... En in druk verkeer door het raken van stoepranden op de vaak veel te smalle fietspaden. In Nijmegen vooral op nieuw aangelegde fietspaden vaak een probleem. Marcel Ariës, neuroloog en intensivist, van het collectief *Artsen voor Veilig Fietsen*, schrijft in de Kampioen van de ANWB: ‘Als ik kijk naar wat ik op de intensive care tegenkom, dan is het verhaal heel vaak pech. Een rok tussen de spaken, een openslaande deur, gladheid. Het gaat veelal om de oudere fietser. Als een oudere valt heeft-ie meer kans op ernstiger letsel.’ De (elektrisch ondersteunde) fiets krijgt een steeds belangrijker rol in het verkeer. Gevolg daarvan is het stijgend aantal fietsslachtoffers de laatste jaren.

Je hoofd is zwaarder dan je denkt

Een gemiddeld hoofd van een volwassene

weegt tussen de 4½ en 5½ kilogram. Wanneer je onverwacht valt, houd je dat gewicht niet in bedwang. Bijkomende gevaren zijn de stoepranden, waartussen veel fietsers moeten laveren.

De grote organisaties en de overheid zijn nog niet zover om een helm te verplichten. Dat zou het fietsen ontmoedigen. Vrijheid is belangrijk voor de Nederlander, dus je mag een helmplicht al haast niet bespreken. Wielrenners, skiërs en snowboarders hadden wel wat weerstand maar zijn na enige tijd toch gewend aan een helm. Dat het op veel skipistes verplicht is, daar hoor je al niemand meer over. Als de fietser dit voorbeeld volgt, zal ons verkeer een stuk veiliger worden.

Ook veiligere fietspaden

Rijkswaterstaat investeert dit jaar 500 miljoen euro voor het veiliger maken van fietspaden en gerelateerde verkeerssituaties in gemeentelijke en provinciale gebieden. En 200 miljoen euro om rijkswegen (fiets)veiliger te maken. Een waarschuwend vingertje moet toch ook naar gemeentes en de bezuinigingen op handhaving. Op sociale media was te volgen dat de politie in een van de grote vier steden in de Randstad een maand lang controleerde in een drukke straat met veel fietsverkeer en veel ongelukken. Die maand waren er 90 procent minder ongelukken...

Tekst: Peter Saras. Foto: Margo Saras

Effecten en taal

Gebarentaal

Toen in de lange maanden van de covid-pandemie Mark Rutte tussentijds de officiële RIVM-stand van zaken presenteerde, kreeg ons land oog voor het werk van tolken voor doven en slechthorenden. Kinderen riepen luidkeels ‘hoera’ als Irma Sluis de gebarentaal voor de tv-camera ‘sprak’. Het woord *hamsteren* uitgebeeld met hand en tand ging een eigen leven leiden. Intussen waren er ook volwassenen die in het beroep gebarentolk wel brood zagen. Zij meldden zich prompt aan bij de opleidingen, want deze ‘handarbeiders’ zijn in de samenleving onmisbaar. Het Irma-effect deed zijn werk. Eén zo’n student vertelde aan *de Dukenburger* dat het aanleren géén fluitje van een cent is. Je moet de basis goed in de vingers krijgen en kunnen improviseren als er termen langskomen die je niet aanleerde. Ook gaf de student aan dat de beste gebarentolken zélf slechthorend zijn, of de ouders van een kind dat doof is of een verstoord gehoor heeft. Die hebben ook de voorkeur bij de scholing tot leraar gebarentaal. In Nederland is de Nederlandse Gebarentaal (NGT) gestandaardiseerd. Dat wil zeggen dat dezelfde gebaren voor begrippen zijn vastgelegd. In een opleiding doven-/gebarentolk leert men meer dan tweeduizend verschillende gebaren. Andere landen hebben hun eigen gebarentaal.

Koninginnekleiding

Je ziet het op de foto’s die regelmatig via de media verschijnen. Gaat koningin Máxima met haar echtgenoot op staatsbezoek, dan tovert de vorstin haar chique reiskleding, het elegantste tenue de ville en oogstrelende galakleding - vorstelijk opgewaarderd met parure, tiara of dia-

deem - uit de koninklijke rolkoffer. En vergeet de muiltjes niet: Louboutins met centimeters hoge hakken. Maar op solotournee in haar hoedanigheid van werkende moeder bij de Verenigde Naties kleedt Máxima zich - nog steeds keurig, hoor - maar voor een koningin ‘gewoontjes’. Zo stapte zij recentelijk uit het lijnvliegtuig naar Tanzania in een onopvallend broekpak met compressiekousen rond de onderdanen en platte instappers. Bril op de neus, geen maquillage, haar eigen steile dunne haar puntig op de schouders, geen spetterend hoofddekseel.

In beide rollen heeft Máxima wel haar eigen iconische stijl ontwikkeld: het Máxima-effect; ze straalt haar aangeboren persoonlijkheid uit. Wat ze droeg bij het bezoek van de Ma-

cronnetjes vanaf 11 april en op Koningsdag jongstleden, vervolgens op haar 52^e verjaardag op 17 mei, konden haar volgers bewonderen. En dan, tijdens het staatsbezoek aan België, geagendeerd vanaf 20 juni. Draagt Máxima misschien weer bijna hetzelfde kleedje als collega-koningin Mathilde? Ze ‘tweelingen’ al vaker in het verleden.

Klaaskleding

Na dames die effecten neerzetten, is de zoektocht naar heren niet eenvoudig. Deze stukjeschrijfster nam er weken de tijd voor. En wie popte er steeds weer op: Sinterklaas! Als er één charismatisch manspersoon is die geheel zichzelf is en bleef door de eeuwen heen, dan is het de goedheiligman uit Spanje. Hij heeft à la Irma een voorbeeldfunctie en hij beschikt, net als H.M. Máxima, over een uitgebreide garderobe. Dat ondanks de beperking van onder-*jurk* met kant, tabberd, mijter en wit haar, baard en snor. Afgestijld met handschoenen, een ring met bloedkoraal en een gouden staf. Het effect dat-ie oproept bleek vooral uit een liedje van Kinderen voor Kinderen: ‘Ik ben toch zeker Sinterklaas niet!’ Te gebruiken als er iets onmogelijks op het verlanglijstje staat van een mensenkind.

Jopietaal

Zonder Sinterklaas tekort te doen, was er onze landgenoot Johan Crujff. Niet voor niets houder van de IFFHS(International Federation of Football History and Statistics)-titel *voetballer van de 20^e eeuw*. Door de Amsterdam-Arena die zijn naam draagt en standbeelden in Amsterdam en Barcelona, zullen ook de generaties van nu zich afvragen wat die *Jopie* uit Mokum bezat om zo groot te groeien. Het antwoord is: natuurtalent. Jopie oefende met zijn oudere broer Henny (de vader van Estelle ooit Gullit) de kunst van het voetballen op straat en kwam bij Ajax over de vloer dankzij zijn moeder die daar betaald werk had. Maar het Johan 'Kroef'(in het buitenland)-effect behaalde hij in eigen land vooral door zijn bijzondere uitspraken. Crujffiaans werd verheven tot taalgebruik. Doe dat maar eens na! Uit een rijtje van vijftien legendarische hersenspinsels van de voetballegende van weleer viel de keuze van de redactie op: 'Als ik zou willen dat je het begreep, dan had ik het wel beter uitgelegd.'

Korte taal

Onbewust van Crujffies taalinvloed was er eerder Joost van den Vondel, een vaderlands dichter om werkelijk U tegen te zeggen. Zijn gedicht *Kinder-lyck* (Constantijntje cherubijntje) stond op voorheen excellente vervolgoopleidingen hoog aangeschreven bij het vak Nederlandse taal. Sommige 60-plussers onder de Dukenburgers kunnen de eerste twee regels feilloos aanvullen. Als je het gedicht begrijpend léést of sfeervol voordraagt, is het gewoon een smartlap. Vondel vond wellicht zijn kortste rijmwerk ook sterk. Hij bedacht *U nu*, het kortste Hollandse versje ooit. Deze regel is intussen terug te vinden in het Vondelpark. Nee, niet het Vondelpark/Nijmegen, zover de redactie dat heeft kunnen uitpluizen.

Hier wordt dit park gelukkig van tijd tot tijd ontdaan van zwerfvuil. Overigens is er een Dukenburger die Vondel als bron volgde. Hij sprak 'Nu u' om een zaal met zeer kritisch publiek te laten reageren op zijn redevoering. Hij had de lachers op zijn hand.

Lakse taal

Kan iemand bij dit nieuwtje een grijs onderdrukken? Het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS), duidelijk stammend uit de tweede helft van de vorige eeuw toen de C werd vervangen door de K waar het Groene Boekje nog ouderwets *comité* aangaf, liet op 12 april van zich horen. Het gesproken Nederlands op doodgewone basisscholen en vervolgoopleidingen, die niet zouden mogen worden gekwalificeerd als *excellent*, moet nodig op de schop. 'Al dat Engels ook', zou je dan hoopvol denken, of 'Eindelijk fatsoenlijk leren lezen én schrijven!' Niks hoor, het verdient de LAKS-voorkeur om in het vervolg leerlingen/studerenden in de les niet te begroeten met 'Goedemorgen, jongens en meisjes', maar met 'Goedemorgen leerlingen'. 'Hallo allemaal', roept herinneringen op aan *de Luizenmoeder*. Dat kan dus absoluut niet. 'Blijven zitten' moet eveneens weg: *double-rens* is daarvoor de juiste Nederlandse(!) term.

Kindernamen

William Shakespeare was een grootheid die speelde met het Engels. Maar zijn gevleugelde 'What's in a name?' gaat niet altijd op. Er zijn echt babies genoemd of vernoemd,

van wie de ouders diep nadachten over hun naam. Zo is er een Paul getrouwd met een (Her-)Mina. Zij was idolaat van Simon&Garfunkel en hij genóót van de liederen van Nina Simone. Het eerste kind van Paul en Hermina werd Paul Simon gedoopt en hun dochtertje geen Mina, maar Nina Simone. Het verdere grappige aan deze vernoemingen is dat opa van vaders kant Simon heet. Het maandblad *Mama* voor ouders van nu (m/v/x, ondanks de naam) behandelt met regelmaat de naamgeving van nieuwgeborenen. Zowel in Nederland als elders in de wereld. Kwam de bijzondere meisjesnaam Athene al eens langs? Of *Maledief*, ook al bekend van de Luizenmoeder. De jongensnaam Ksafjee (Xavier) is origineel gespeld, maar verwarrend. Evenals de namen van twee vriendinnen, lang geleden in de kop van Overijssel: de ene heette Hendrikje en de andere Jantje. Hendrik en Jan waren jongensnamen die in duizenden families voorkwamen.

Straatnamen

Straatnamen in Dukenburg ontbreken bijna overal. De dubbele cijfers na vermelding van de wijk voeren de boventoon. Zelfs stadsdeelbewoners die hier tig jaren vertoeven, weten niet waar ze anderen moeten zoeken, laat staan vinden. De redactie vroeg vaker aan lezers te bedenken hoe zijn/haar/hun eigen straat zou moeten heten. Het leverde amper reacties op. Toch kregen enkele oude lanen van ooit landgoed Duckenburg wel een naam; dat is tenminste iets. Vooral de familie Zegers was superblij met en trots op hun iPad langs de oude familieboerderij (nu Lidl) in Meijhorst.

Nieuwe crisisnoodopvang voor asielzoekers aan de Nieuwe Dukenburgseweg

Op zaterdag 15 april 2023 heeft Diederik Walther van de gemeente Nijmegen, beoogd locatie-manager, een rondleiding gegeven over de nieuwe Nijmeegse asielzoekersnoodopvang aan de Nieuwe Dukenburgseweg 23. Op zaterdag 22 april zijn de eerste asielzoekers toegelaten. De nieuwe locatie heeft een tijdelijk karakter en biedt opvang aan 1200 asielzoekers tot november 2023. Maandelijks is er overleg met de omwonenden.

Naast slaapruidten voor gezinnen en alleenstaanden is er een grote kantine/overblijfruidte, een kookzaal waar dagelijks vers eten wordt bereid, een buitenterras, een zorgstraat met allerhande medische voorzieningen en kantoorruimten voor het personeel (circa 70 fte). Tevens zijn er enkele leslokalen beschikbaar voor het volgen van onderwijs en kan er onder begeleiding worden gesport en gerecreëerd op het aangrenzende sportveld.

Tekst en foto's: Ferdi Notten

VERGETEN VERLEDEN

Oscar Carré woonde ook in Nijmegen-Hees

Wie er geweest is zal het beamen: het Koninklijk Theater Carré in Amsterdam is de meest bijzondere schouwburg van het land. Het werd gebouwd als circustheater. Aan de inrichting is dat nog altijd te zien.

De familie Carré had een reizend circus. Directeur was Oscar, die in 1869 zijn vader Wilhelm

was opgevolgd. Het circus trok door meerdere landen. De voorstellingen waren in een tent, maar op belangrijke plaatsen liet Oscar een permanent theater bouwen: in 1873 in Wenen en in 1878 in Keulen. Circus Carré kwam in 1863 voor het eerst in Amsterdam, met een tent. Rond 1880 werd een houten theater met stenen voorgevel opgeleverd. Vanwege brand-

gevaar moest het sluiten. Pas zes jaar later had de gemeente de vergunning geregeld voor een nieuw, stenen gebouw. Dit theater werd in 1887 geopend. Het staat er nog steeds.

Meestal verbleef de familie Carré van november tot april in Amsterdam in de woning boven het theater. Daarna ging ze op tournee door heel Europa. Inmiddels had Oscar Carré Hees uitgezocht om na de tournees in de zomermaanden met het hele circus uit te rusten. In augustus 1901 kocht hij de villa Welgelegen, op de hoek Voorstadslaan-Dorpsstraat (Schependomlaan) en in de directe omgeving een boerderij en grond voor een manege. Naast café Juliana aan de Dorpsstraat liet Carré een grote manege bouwen voor maar liefst honderd paarden.

De Telegraaf meldde op maandag 5 augustus 1901:

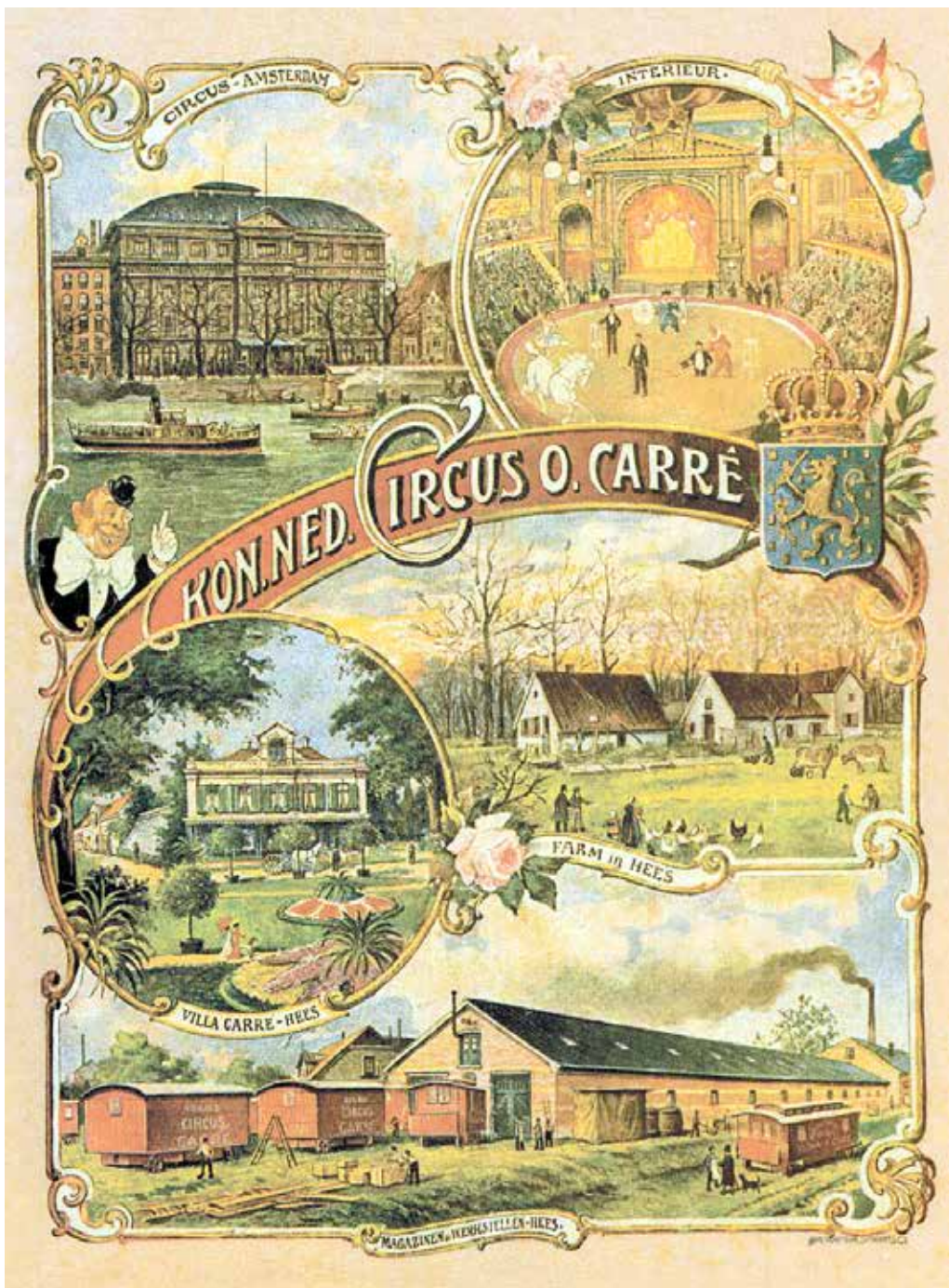
De heer Oscar Carré, directeur van het Koninklijk Nederlandsen circus Carré, heeft te Hees, bij Nijmegen, een villa aangekocht, waar hij zich metterwoon zal vestigen.

Maar ook het circus kwam naar Nijmegen. **De Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant** schreef op dinsdag 23 juli 1907:

Kon. Ned. Circus Oscar Carré.

Morgen, Dinsdagavond, begint het Kon. Ned. Circus Oscar Carré, alhier eene serie voorstellingen. Hedenavond treedt het gezelschap te Hilversum voor het laatst op en per extra-trein wordt dan onmiddellijk de reis naar Nijmegen ondernomen. Morgen, in de vroege, zal er dus aan ons station en langs de singels heel wat drukte heerschen, als de fraaie paarden worden vervoerd naar de inmiddels in gereedheid gebrachte staltenten op het Gerard Noodtplein. De fraaie, ruime tent wordt in de morgenuren opgezet en des avonds is alles voor de voorstelling gereed.

Omtrent het gezelschap vernemen wij veel goeds. De heer Albert Carré, die bij het vorige bezoek van het circus alhier, in Amerika verwijlde, is, na daar met lauweren te zijn overladen, weer naar het vaderland teruggekeerd en geeft op het gebied van dressuur en kunstrijden veel nieuwe nummers te zien. Ook de heer en mevrouw Oscar Carré, die reeds eenigen tijd op hunne villa te Hees verblijf houden, mejuffr. Kätchen Carré en de heer en mevrouw Max. Carré zullen aan de voorstellingen hunne medewerking verleen en een uitgelezen artiestenschare staat hun daarbij ter zijde.

Op dit affiche staan boven de bezittingen in Amsterdam en onder die in Hees bij Nijmegen.

Ansichtkaart met tekeningen van Oscar Carré en het houten theater in Amsterdam.

Met groote vreugde wordt het circus Carré hier weder begroet en het zou ons niet verwonderen als reeds morgen bij de openings-voorstelling de tent geheel gevuld was.

Enkele dagen later, op zaterdag 27 juli 1907, schreef de **Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant**:

Kon. Ned. Circus Oscar Carré.

In het circus Carré, dat bij de avondvoorstelling van gisteren zoo druk was bezocht, dat vele liefhebbers voor alle rangen onverrichter zake huiswaarts moesten keeren, werd aan de gracieuze schoolrijdster, mej. Kätchen Carré, na haar succesnummer „De Witte Dame”, een zeer vriendelijke ovatie gebracht.

Namens het bestuur van de „Nijmeegsche Sportvereniging” trad, toen haar nummer geëindigd was, eene commissie in de arena, die mej. Carré eene fraaie corbeille bloemen overhandigde.

De heer H. A. Mos, de voorzitter der „Nijmeegsche Sportvereniging”, voegde daarbij een hartelijk woord van vereering tot deze Nederlandsche schoolrijdster, die de sport zoo hoog houdt en tevens den bij alle sportvrienden zoo goed aangeschreven naam Carré eer aandoet. Spr. releveerde in het bijzonder, dat de familie Carré altijd met zooveel bereidwilligheid de feesten der „Nijmeegsche Sportvereniging” steunt als deze samenvallen met het verblijf van het circus te Nijmegen, welke attentie niet alleen door het bestuur, maar door alle Nijmegenars zeer op prijs wordt gesteld.

Het talrijk publiek stemde met luid applaus in met deze vriendelijke woorden van den heer Mos en riep mej. Carré herhaalde malen terug.

De voorstelling van gisteravond overtrof zoo mogelijk nog die der vorige dagen en gaf weer blijk van de rijkheid der stallen en de uitgebreidheid van het gezelschap van den heer Carré. Ook voor de volgende voorstellingen — wij herinneren, dat Maandag de laatste plaats heeft — mag nog veel schoons worden verwacht.

Morgen, Zaterdagmiddag 2 uur, heeft de tweede en laatste kindervoorstelling plaats, die evenals de vorige zeker druk bezocht zal worden. Naar wij vernemen heeft de heer Carré de vriendelijkheid gehad de kinderen der beide Weeshuizen tot deze voorstelling uit te noodigen.

Dat Oscar Carré al tijdens zijn leven zeer werd gewaardeerd, blijkt uit onderstaand verhaal in **Het Nieuws van den Dag** dat op dinsdag 23 maart 1909 werd gepubliceerd.

Veertigjarig Jubileum-Oscar Carré.

Veertig jaar circus-directeur dat komt zelden voor, — als het ooit voorgekomen is. Daarom wordt het veertigjarig jubileum van Oscar Carré een groot feest en hebben Amsterdammers van naam en blakend voor circensische kunst, met Mr. J. Kappayne v. d. Coppello aan het hoofd, zich tot een komiteit vereenigd om den jubilaris op zijn ras naderenden feestavond schitterend te huldigen.

Dat dit te Amsterdam kan geschieden, is Oscar

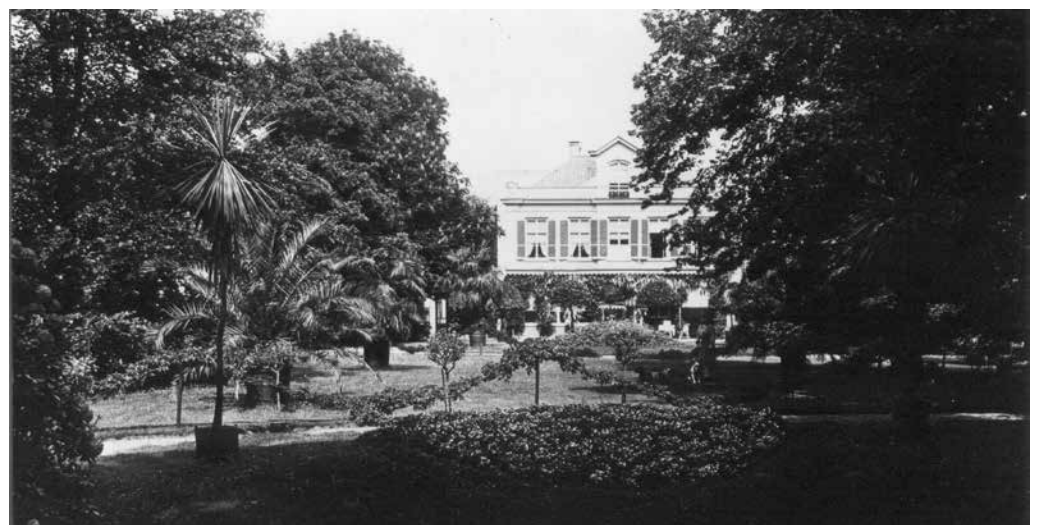
Carré bijzonder sympathiek, want daar heeft hij z'n beste en trouwste vrienden, daar heeft hij vaak gewoond en met Amsterdammers verkeerend. Zijn vader, Wilhelm Carré, heeft, jaren geleden, met Oscar en verder gezin lang in de Plantage gewoond, schuin tegenover de plaats, waar nu de Hollandsche Schouwburg is, en waar toen Westerman, de stichter en directeur van Artis woonde. Beiden waren groote vrienden en kwamen dagelijks bij elkander over huis.

Deze Wilhelm Carré, die ook nog de namen voerde van Carl Theodoor, geboren te Gebese (Saksen) in 1817 uit eene echte Fransche paardrijdersfamilie — de eigenlijke naam is dan ook Carrée — onderscheidde zich al vroeg als uitnemend schoolrijder en vierde op zijn Arabischen volbloedhengst Mehned-Ben-Zarif de grootste triomfen.

De directie van den circus Briloff achtte zich gelukkig toen zij behalve de heeren Renz en Salamonsky ook Wilhelm Carré engageerde. Bij de directie Briloff vatte hij groote bewondering op voor de schoolrijdster Kätchen de Gast, en weldra liefde. Beiden huwden 6 December 1842 te Nordhausen. In 1847 vormde Wilhelm Carré met Renz en Salamonsky een eigen gezelschap. Dat bleef tot 1854 in stand, bij enkele wisseling. Wilhelm Carré formeerde in dat jaar alleen een gezelschap en deed te Belgrado er een circus voor bouwen, die nog heden ten dage niet voor de beste circussen onderdoet. De Carré's waren in dien tijd al bekend als eerste klas-kunstrijders, ingewijd in alle geheimen der paarden-dressuur en beroemd om de knapheid in hun vak.

Ofschoon in ouden tijd hun aantal paarden en artiesten niet groot was, zorgden zij er voor alles puik-puik te hebben. Om deze en ook om hunne hoedanigheden als mensch verwierf het echtpaar overal veel sympathie, zoo groot zelfs, dat prinses Mileva, de dochter van den vorst van Servië, de meter werd van hun dochter, die jong gestorven is. Het verlies werd vergoed door de geboorte van een zoon, Oscar, den aanstaanden jubilaris. In 1863 kwam Oscar met zijn vader, na een tournee van eenige jaren door Oostenrijk en Rusland, te Amsterdam, waar hij — de vader — in de Plantage den eersten vasten circus deed verrijzen.

De Carré's werden hier al spoedig even beroemd als in het buitenland. In 1873 overleed Oscars va-

Villa met tuin van de familie Carré in Hees bij Nijmegen, 1910.

der, de sympathieke Wilhelm Carré, te Graz, en liet behalve Oscar nog een zoon na, Adolf, die niet oud is geworden. Zich gevormd hebbend tot een voorbeeldig directeur en tot een beroemd dresseur en schoolrijder, toonde Oscar Carré bovendien een goed man-van-zaken te zijn en trouwe raadgever voor zijne moeder. In 1873 had hij groote concurrentie van Renz, te meer, omdat hij te Weenen het eerste vaste circusgebouw aldaar oprichtte. Beiden gingen, te Keulen zijnde, een wedstrijd aan om tienduizend mark. Oscar Carré was de eerste dresseur, die met 12 Trakener hengsten in de manège werkte, welke hij ten slotte allen tot den hoogstand bracht. Ernst Renz beweerde dit ook te kunnen, en zoo werd de weddenschap aangegaan. Voor een stampvullen circus ving de wedstrijd aan. Ernst Renz kon echter maar 8 paarden tot den hoogstand brengen en verloor de weddenschap. Oscar Carré ontving de tienduizend mark. Door het publiek werd hem eene ovatie gebracht.

In ons land maakte Oscar Carré meer en meer naam, en nadat in Mei 1870 koning Willem III met de geheele koninklijke familie eene voorstelling in zijn circus had bijgewoond, werd hem door Zijne Majesteit de vergunning verleend dien voortaan te noemen: Koninklijke Nederlandsche Circus. Na deze onderscheiding werd de circus drukker dan ooit door den adel en de hogere standen bezocht.

De schoonste jaren voor Oscar Carré zijn die geweest in de dagen van het jaar 1881. In zijn circus te Weenen gaf hij de eene mooie voorstelling na de andere. Koningin Elizabeth van Oostenrijk, die groote voorliefde voor paarden en paardendressuur had, verscheen er telkens, — ook op de repetitie. Uit waardeering van Oscar Carré's groote verdiensten gaf zij hem den prachtigen Arabischen hengst Mahmoud ten geschenke en bewerkte dat hij verveerd werd met het Oostenrijksch Keizerlijk Kruis van Verdienste met de Kroon. Eene hooge onderscheiding.

Het spoorwegongeluk van Carré en zijn gezelschap in de nabijheid van Hannover, in 1891, herinneren zich velen. Bij die ramp bleek Oscar Carré onweersprekelijk de groote sympathie, welke hij in geheel Europa had. Ook H. M. Emma, de Koningin-Regentes, deed hem van hare deelneming blijken. De sympathie voor Oscar Carré spreekt duidelijk uit het aanvaarden van het peterschap over zijn zoon Maximiliaan, thans administrateur van het gezelschap, door Hertog Maximiliaan Van Beieren, den vader van wijlen de Keizerin van Oostenrijk.

Andere kinderen van Oscar Carré zijn: Adolf, geboren te Praag en te Nijmegen overleden; Albert, geboren te Elberfeld, die thans belast is met de technische leiding en regie; Kätchen, geboren te Amsterdam, de bevallige en gevierde schoolrijdster, en Ernst, de jongste, die te Ober-Cassel zijne opleiding genoot. In 1897 werd Oscar Carré uit zijn laatste huwelijk met Edith Maud Adams eene dochter geboren, Victoria Wilhelmina. Maximiliaan — kortweg Max genoemd — is gehuwd met Maud Bochez, en Albert met Lola Schumann.

Het familie-leven der Carré's is eenvoudig, en even gezellig als voorbeeldig. Papa Oscar is de lieveling zijner kinderen. Even bemind als door hen is hij het ook door de artsen. Als men hen van Carré spreekt fleuren zij op. Ook is het voor hen geen grooter aanbeveling dan bij Carré geëngageerd

Huis, bijgebouw en tuin van Carré in Hees bij Nijmegen, 1910. Op de foto hierboven een portret van Oscar met zeven koninklijke onderscheidingen.

te zijn geweest. Carré is voor allen ge-engageerden een goed en rechtvaardig directeur. Den ouden van dagen geeft hij een pensioen en neemt bij sterven de kosten van het begraven op zich, en bij ziekte die van apotheker. Alle Carré's, Oscars vader en grootvader, hij-zelf en zijne kinderen, muntten uit in het jongleeren te paard. Ook in liefde voor muziek. Albert b.v. is een uitnemend vioolspeler.

Een te waardeeren trek in het karakter van Oscar Carré is dat hij er voor gezorgd heeft, al zijn kinderen een zorgvuldige opvoeding te geven, en dat zij allen, waar ook geboren, als hij in Nederland genaturaliseerd zijn. Oscar Carré is, evenals zijn zoons, volbloed Nederlander en allen zijn blij als ze weer te Amsterdam zijn.

In de laatste jaren heeft Oscar Carré een villa, Villa Carré bij den Den dikken Boom te Hees, bij Nijmegen, waar ook in de onmiddellijke nabijheid de bekende vroegere Geschäftsführer, de heer Emile Rabe en vrouw, wonen, vroeger aan de directie

van den circus verbonden, zooals nu de heer A.M. Crassé aan de administratie.

Oscar Carré — die wel gaarne te Hees op zijne villa is maar er niet blijft als in zijn circus te Amsterdam circensische voorstellingen zijn — is nog bij het leven van zijn vader directeur geworden. Dat was in 1869, kort nadat hij uit Engeland teruggekomen was, waar hij op uitnodiging der directie eener groote inrichting gastvoorstellingen had gegeven, waarvoor hij 19 paarden had meegenomen. Wilhelm Carré was ziekelijk geworden en daarom benoemde hij zijn zoon Oscar tot opvolger.

Opgemerkt is dat de Carré's van Franschen oorsprong zijn en eigenlijk Carrée heeten. Als zoodanig komt het eerst voor Joseph Carrée in 1760 in Frankrijk. Op een heel oud programma leest men ook den naam zoo gespeld: Direction E. Berenek; Grossartige Akademische Posen, dargestellt auf zwei Pferden von Herrn Wilhelm Carrée mit den Knaben Heinrich Gautier, Felix Conradi und Oscar

Carrée; — Die Hoheschule ohne Sattel und Zaum geritten von Herrn Wilhelm Carrée, u. s. w.

Het is geen kleinigheid, om, als Oscar Carré, 40 jaar lang aan het hoofd van een circus te staan, de kunst te kennen om met artisten en met velerlei mensen van en niet van adel om te gaan, het oog te houden over administratie en stalpersoneel, zelf te dirigeren en zelf de eerste te zijn en te blijven in de moeilijkste aller circensische kunsten. Dit is de groote lof en de hooge waardeering, die men Oscar Carré op zijn 40-jarig jubileum heeler harte kan brengen, er den wensch aan toevoegende: dat hij blijve, zooals thans, nog jong en onvermoeid, om eens zijn 50-jarig jubileum te vieren.

De laatste jaren van zijn leven wilde Oscar Carré in Hees doorbrengen, maar het circus bleef trekken. Hij ging mee naar Denemarken. **Het Nieuws van den Dag** moest op maandag 31 juli 1911 melden:

Oscar Carré †

Een Reutertelegram uit Kopenhagen, 30 Juli, bericht:

Oscar Carré, directeur van den Koninklijken Nederlandschen Circus Carré, dat hier voorstellingen geeft, is gisteren overleden, in den ouderdom van 65 jaren. Hij had door baden een verkoudheid gekregen, waaruit zich een longontsteking ontwikkelde.

Nog vóór dat weldra de Koninklijke Nederlandsche circus opgehouden zal hebben te bestaan — het is, zooals men weet, dezer dagen verkocht, om in andere handen over te gaan — of onverwacht komt het bericht uit Kopenhagen, dat de directeur-eigenaar, de heer Oscar Carré vrij plotseling is overleden. Van zijn ernstige ziekte in den jongsten winter vrijwel hersteld, werd hij voortdurend aangetrokken tot de zaak, waarin hij geheel opging. Ofschoon zijn beide zonen, Max en Albert, met alle energie den circus leidden, toch kon Oscar Carré geen rust vin-

den op zijn buitengoed te Hees, bij Nijmegen, doch verwijfde immer het liefst daar waar de circus zich bevond, nu laatstelijk te Kopenhagen, waar nu zijn leven zoo onverwacht is geëindigd.

Van 1873 af, toen zijn vader Wilhelm Carré stierf, nam hij de leiding van den circus geheel op zich. Hij bracht de onderneming zijns vaders tot grooten bloei en Koning Willem III, die met zijne familie hem meermalen bezocht, was zoozeer met de de-gelijke exploitatie ingenomen, dat hij vergunning verleende tot den titel: Koninklijke Nederlandsche Circus en Oscar Carré tot ridder van de Eikekroon-orde benoemde. Nog tal van onderscheidingen versierden in den loop der jaren Oscar's borst, want behalve in ons land, behaalde Oscar ook in het buitenland grooten roem.

Jaren lang mocht Oscar Carré zich verheugen in buitengewonen voorspoed, te danken aan zijn rusteloos streven, om op zijn gebied het beste te geven, toen in 1891 hem een ontzettend ongeluk trof, namelijk de spoorwegramp bij Hannover. Zijn voortreffelijke echtgenoot Amalia Carré—Salamonska werd hem daarbij door den dood ontrukkt; vele artisten werden ernstig verminkt, paarden gedood. Door zijn stalen energie kwam hij dezen ontzettenden slag te boven en bracht hij den circus weder tot nieuwen luister.

En juist, nu hij een welverdiende rust zou gaan nemen, na zooveel jaren van inspannenden arbeid en zijne zaken aan kant zou doen, wordt hij op ruim 65-jarigen leeftijd door den dood weggenomen. Maar hij is gestorven bij zijn circus, dat hij lief had, waarvoor hij had geleefd, waarin, hij nog kort geleden den Koning van Denemarken en diens familie mocht ontvangen en door dezen werd geprezen om de voortreffelijkheid van zijn circus.

Het familiegraf op Zorgvlied wacht thans zijn stoffelijk overschot, in het laatst dezer week zal hij daarin worden bijgezet, waar verschillende zijner verwanten rusten. En dan zal van den Koninklijken Nederlandschen Circus Oscar Carré alleen nog overblijven het gebouw aan den Amstel, dat door Max Carré als directeur zal worden geëxploiteerd, terwijl Albert Carré zich voorstelt zelfstandig een circus op te richten.

Grafmonument van de familie Carré op Zorgvlied in Amsterdam (Foto: Wikipedia).

Bronnen: oude kranten, *Wikipedia* en *Huis van de Nijmeegse geschiedenis*.

Samenstelling: René van Berlo
Foto's Hees: Regionaal Archief Nijmegen

Dukenburg in stukjes

GEMEENTE MAAIT

Het is weer voorjaar. De natuur komt op gang. De vogels fluiten volop, de lammetjes mogen weer in de wei. De bomen, planten en bloemen gaan weer groeien. Dan breekt ook de tijd aan dat de gemeente Nijmegen gaat maaien.

Maaien gebeurt om bloeiende bermen te krijgen en te behouden. Het voorkomt dat er spontaan struiken en bomen gaan groeien. We willen juist meer bloeiende kruiden of een speelgebied of honden-uitlaat terrein. Meer dan 65 procent van het grasoppervlak in Nijmegen maait de gemeente op een ecologische manier. De gemeente maait daar één of twee keer per jaar.

De beste tijd van maaien is helaas meestal als de kruiden vol in bloei staan. Omdat de gemeente niet alles tegelijkertijd maait en de kruiden langer of vaker bloeien, behouden we bloeiende bermen en groenstroken. Hierdoor is er ook voldoende voedsel en schuilgelegenheid voor insecten en andere dieren om te kunnen overleven.

Grasvelden waar inwoners ontspannen, spelen en sporten maait de gemeente bijna elke week. Denk hierbij aan een veld om te voetballen of de hond uit te laten. Verkeersveiligheid staat voorop. Waar het nodig is maait de gemeente deze locaties ook vaker dan twee keer per jaar. Wilt u meer informatie over het maaibeheer in Nijmegen kijk dan op de website via www.nijmegen.nl/nieuws/nieuwsdossiers/maaien.

Tekst: Bas de Beijer, gemeente Nijmegen
Foto: gemeente Nijmegen

TER HERINNERING AAN GILBERT

Gilbert de Bruijn was twee jaargangen lang een van de vaste fotomensen van de *Dukenburger*. De natuur in ons stadsdeel en naaste omgeving werd welhaast millimeter bij millimeter door hem vastgelegd.

En hoe? Hij had er ontegenzeggelijk de apparatuur (lees camera's en fotolenzen) voor. Maar bovenal bezat hij een scherp eigen oog voor de fascinerende schoonheid in de buitenlucht door de seizoenen heen. Hij won zelfs een prestigieuze landelijke prijs, virtuoos als hij was op het gebied van fotografie.

Dit merkte de redactie van dit wijkblad niet als enige op. Het overlijden van Gilbert in het najaar 2022 overrompelde velen. Dit blad wijdde er aandacht aan in het decembernummer 2022, met een collectie natuur-

foto's op de middenpagina's. Gilberts collega's in zijn betaalde baan ontging zijn talent evenmin. Ook zij genoten van zijn prachtige fotografische stillevenen. De collega's kozen voor een nog tastbaarder blijk van waardering. Zij konden op dinsdag 4 april het insectenhotel onthullen, dat ter herinnering aan Gilbert geplaatst werd in de Overasseltse en Hatertse Vennen. Om precies te zijn: rechts naast kantoor en terrein van Staatsbosbeheer aan de Donderbergweg, langs de wandelroute, als buurpaneel van de informatie over flora en fauna in de omgeving. Een afvaardiging van Gilberts collega's bezocht de plek gezamenlijk. Wandelaars uit Dukenburg die er op 4 april, daarna en voortaan voorbijkomen, weten nu voor wie dit natuurhotel een waardige hulde is.

Tekst: Hette Morriën
Foto: familie-album Schledorn

VERHULST CASUALS WORDT VAN DAL

Uitverkoop bij Verhulst Casuals in Winkelcentrum Dukenburg

Winkelcentrum Dukenburg verliest een beeldbepalende winkel. Verhulst Casuals sluit op 3 juli. In het pand komt Van Dal Mannenmode.

Eigenaar Piet Hein Verhulst heeft zijn vaste klanten persoonlijk geïnformeerd:

‘Beste klant’, schreef hij. ‘Verhulst Casuals gaat er na ruim 65 jaar mee stoppen. De winkel wordt dit najaar overgenomen door Van Dal Mannenmode BV. Na drie generaties geef ik het stokje dus door aan een ander familiebedrijf en ga ik van mijn pensioen genieten. Ik bedank iedereen van harte voor het vertrouwen in de afgelopen jaren en we sluiten af met een geweldige opheffingsuitverkoop.’

Die uitverkoop biedt 30 procent kassakorting op de totale voorraad. Dus op de gloednieuwe zomercollecties, maar ook op de standaard collecties.

Piet Hein Verhulst is geboren in Den Haag. Via Groningen en Den Bosch kwam hij

Piet Hein Verhulst (links) en Ger Segeren van Van Dal hebben de overdracht getekend

naar Nijmegen. Zijn vader had sinds 1958 een zaak in de Bisschop Hamerstraat. Vanaf het begin was er een filiaal in Winkelcentrum Dukenburg. Het pand in het centrum werd verkocht. Piet Hein is in 1976 in Dukenburg begonnen en heeft 32 jaar geleden de zaak overgenomen. Dit jaar meldde zich twee bedrijven die het pand wilden kopen. Verhulst koos voor een branchegenoot: Van Dal Mannenmode, een bedrijf met 35 winkels. Van Dal heeft eerder in Nijmegen gezeten, onder andere in het station, daarna in de Molenstraat. Nu keert het bedrijf dus terug naar onze stad.

Verhulst blijft voorzitter van de *Ondernemersvereniging Winkelcentrum Dukenburg* en vice-voorzitter van de *Coöperatieve Vereniging van Eigenaren in het Winkelcentrum Dukenburg*. Zijn vrouw Anneke is en blijft winkelcentrummanager.

Tekst: René van Berlo

Foto's: Wil Rengers (links) en Verhulst

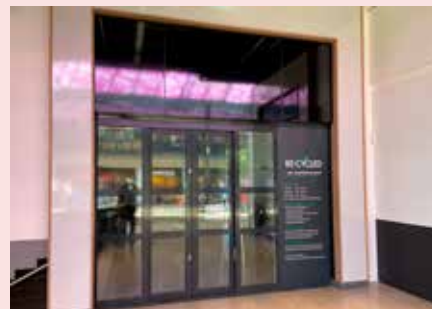
PRONK WEG

Leer-werkwinkel Pronk, Pronk allemaal digitaal en Re-Cycled in Winkelcentrum Dukenburg zijn onverwacht gesloten.

‘Helaas moeten wij onze deuren permanent sluiten. Tot en met 29 april zijn wij geopend. Vanaf 25 april uitverkoop op geselecteerde artikelen.’ Deze zinnen verschenen op 24 april totaal onverwacht op de Facebookpagina van Pronk. Sinds 1 mei zijn de drie zaken dicht. Op de ramen van Pronk staat dat de sluiting permanent is. Op die van Re-Cycled staat ‘Door omstandigheden tijdelijk gesloten.’ Ze hopen snel weer open te gaan. Er is ook een telefoonnummer te lezen. Dat blijkt van een curator te zijn. Deze meldt dat de stichting *Van hier naar daar*, waarvan de winkels een onderdeel zijn, op 18 april failliet is verklaard. De curator zoekt nu uit of en zo ja hoe een of meerdere winkels kunnen worden voortgezet.

Tekst en foto's: René van Berlo

BEVER IN ALDENHOF

De bever heeft zich inmiddels ook gevestigd in Aldenhof.

Monique van Alst spotte hem/haar in de sloot tussen de wijk en de Van Apelterenweg. Ze stuurde verschillende foto's naar *de Dukenburger*. Hiernaast een voorbeeld.

Tekst: René van Berlo

Foto: Monique van Alst

PETITIE

'Herzie het bestemmingsplan Winkelcentrum Weezenhof'

De Belangenvereniging Weezenhof is op internet een petitie gestart met als doel een kleiner nieuwbouwplan voor het winkelcentrum.

'Niemand in de wijk is tegen een nieuw winkelcentrum met woningen, maar niet in deze vorm', schrijft de belangenvereniging. 'Stop het te massale nieuwbouwplan voor het centrum van Weezenhof. Maak een plan dat beter past in de wijk en de leefomgeving ten goede komt. Laat de huidige bewoners meedenken en beslissen over hun eigen buurt.'

Tekst petitie

'Wij
De inwoners, omwonenden en bezoekers van de wijk Weezenhof

'constateren

- dat het oorspronkelijk gelijkvloerse winkelcentrum nu wordt vervangen door een erg massaal, verkeerd geplaatst en hoog plan tot 12 verdiepingen.
- dat doorstroming van ouderen in de wijk niet tot stand komt door de te kleine appartementen zonder balkons.
- dat de 119 woningen, supermarkt, winkels, medisch centrum en de school een enorm parkeerprobleem gaan veroorzaken.
- dat een gewenst autovrij ontmoetingsplein ontbreekt.

'en verzoeken

- het aantal geplande bouwlagen te verminderen.
- het bouwblok een kwartslag te draaien.
- omwille van de leefbaarheid een autovrij ontmoetingsplein in de plannen op te nemen.
- minder maar grotere appartementen met balkon te bouwen.
- niet akkoord te gaan met het voorliggende bestemmingsplan.'

De petitie is het makkelijkst te vinden door in Google *petitie Weezenhof* te typen. De petitie kan tot en met 27 juli aanstaande ondertekend worden.

Tekst: René van Berlo

GERARD PHILIPS PASSEERT NIJMEGEN

In de vorige Dukenburger schreven we over het nieuwe beeld van Gerard Philips dat van Millingen aan de Rijn naar Eindhoven vervoerd wordt.

Op zaterdag 29 april was het zover. Om 9.15 uur passeerde het beeld Nijmegen.

Tekst: René van Berlo. Foto: Ferdi Notten

MAISONNETTES LANKFORST 46 GESLOOPT

Woonwaarts heeft de maisonnettes aan de 46° straat in Lankforst gesloopt. Op deze plek komt een gebouw met 31 levensloopgeschikte appartementen. Dat zijn zeven

woningen meer dan er waren. De nieuwe appartementen krijgen energielabel A.

Tekst: René van Berlo. Foto: Peter Saras

STAND VAN ZAKEN LEVEN IN LANKFORST

Afsluiting onderhoudsplan met BBQ

Het onderhoudsplan aan de maisonnettes in Lankforst is nagenoeg afgesloten door de aannemer. Dat was reden voor Woonwaarts om samen met de aannemer en Bindkracht10 een BBQ aan te bieden aan de bewoners.

Het was ook een kans om als bewoners en professionals in gesprek te gaan over de impact van het project, het afwerkingsniveau, de voordelen van de isolerende voorzieningen, de nazorg en ook gewoon de vraag te stellen: 'Hoe gaat het nu met je?'

Het waren leuke en leerzame gesprekken en daarmee was deze informele afsluiting heel geslaagd. Het was ook goed om te horen dat een aantal bewoners graag energie wil steken in het verder verbeteren van de sociale verbinding tussen bewoners en nieuwkomers. Samen met Bindkracht10 en de bewoners wil Woonwaarts hier graag aandacht aan geven. We zien genoeg aanknopingspunten.

Woonwaarts tovert garageboxen in Lankforst om naar ondernemersplint

Na het stukje in de vorige Dukenburger en de advertentie op Funda.nl heeft de telefoon niet stil gestaan bij Woonwaarts: veel inter-

esse van (startende) ondernemers voor de zes betaalbare bedrijfsruimten onder de flat aan de 14^e straat in Lankforst. Hans Janssen Vastgoedconsultants is namens Woonwaarts op het moment van schrijven van dit artikel aan de slag om de belangstelling te inventariseren en zal met kandidaten een vervolgesprek plannen.

Kandidaten

Als er nog kandidaten zijn die interesse hebben en denken een toegevoegde waarde te kunnen betekenen voor de buurt, zoals bijvoorbeeld een fietsenmaker, een kleine mediterrane supermarkt, een bloemist of een schoenmaker: stuur snel een mailtje naar VCT@hansjanssen.nl met jouw contactgegevens en waarom je interesse hebt. Zij nemen dan contact met je op.

Laatste fase

Ondertussen bevindt de verbouwing tot ondernemersplint zich in de laatste fase. De nieuwe voorpuilen, die zorgen voor een frisse aanblik, staan klaar om geplaatst te worden. Het zal een nieuwe impuls geven aan de buurt.

Tekst en foto: Paul Geurts, Woonwaarts

MEIJHORST 60-02

De afgelopen winter lag er in Dukenburgse brievenbussen een wervende folder van Apollo Gym, Sport & Friends.

Als uitnodiging om te beginnen met het verbeteren van het leven van de lezer. Vol actiefoto's en informatie om het pand te bezoeken dat ooit onder architectuur gebouwd werd voor de Keuringsdienst van Waren. Het fraaie gebouw werd later bekend als sportschool Hara Fit & Fun. De belangstellende die eventueel met de folder in de hand met Apollo gaat kennismaken, verlaat de sportschool met een op maat gemaakt plan. Voorzien van de regels en de prijzen per abonnement.

In hetzelfde gebouw dat aan Apollo onderdak biedt is nog meer te vinden. Van kinderopvang Abeltje tot en met zorgverlening. Al geruime tijd staat er voor de deur een blauwe inzamelbak voor kleding en schoeisel. Sinds kort plaatste ook de Dar er een container voor incontinentiemateriaal. De bijbehorende folder met uitleg hierover in opvallend groene kleuren en de leuke *vieze luiers, frisse winst* is in publieke ruimten in Nijmegen te vinden.

Tekst: Hette Morriën

Foto: Apollo Gym Sport & Friends

BURGEMEESTER BRULS OP BEZOEK BIJ SOOS'82

Op woensdag 12 april bracht burgemeester Hubert Bruls een bezoek aan biljartvereniging de Soos'82 in wijkcentrum de Turf in Malvert.

Soos'82 heeft 34 leden, voornamelijk senioren die voor hun plezier en voor de sociale contacten komen. Bijna iedere middag van de week kan men hier terecht. Er wordt recreatief gebiljart, maar ook in competitieverband wordt gespeeld in Nijmegen en omgeving. Ook deze middag werd onderling een partijtje biljart gespeeld. Zo'n twintig leden waren aanwezig. De competitiewedstrijd die gespeeld zou worden was door dit bezoek uitgesteld.

Aanleiding voor het bezoek was een brief, gestuurd door een van de leden, in verband met de verhoging van de bierprijs in januari 2023. Burgemeester Bruls kwam een toelichting geven over deze prijsverhoging en heeft dat met betrokkenen besproken. Na bijna tien jaar geen prijsverhoging in de wijkcentra te hebben gehad, was het nu door allerlei ontwikkelingen op de markt niet meer mogelijk de prijzen niet te verhogen. Ook voor de gemeente zijn de inkooprijzen gestegen. Het verschil tussen

de reguliere horeca en de wijkcentra werd te groot. Het betrof in dit geval de prijs van bier en snacks. De prijzen liggen nog steeds onder het niveau van de horeca.

De burgemeester was zeer positief en te spreken over de manier waarop een voorziening

als de Turf gebruikt wordt. Niet alleen om te biljarten, maar ook als sociale ontmoetingsplaats.

Tekst: Wil Rengers

Foto: Jacqueline van den Boom

BORDEN GESTOLEN

Op 18 april ontstond er commotie bij het winkel-wijkcentrum in Meijhorst. De vier parkeerplekken voor mindervaliden dichtbij de ingang van het wijkcentrum waren ineens vrije parkeerplekken ge-

worden. Mindervaliden die er gebruik van wilden maken konden er niet meer terecht.

De twee palen met borden waren in de dagen ervoor door het dievengilde weggehaald.

Zoveel moeite voor de oud ijzer prijs lijkt onwaarschijnlijk, dus is het vermoeden dat personages die het liefst pal voor de deur willen parkeren bij het winkelen er mee aan de haal zijn gegaan. De situatie is nu hersteld: het zijn en blijven vier parkeerplekken voor mensen die het nodig hebben. De palen komen nu in beton te staan om hernieuwde diefstal te bemoeilijken. Met dank aan de wijkregisseur, die ondanks zijn vrije dagen toch reageerde en voor een oplossing zorgde.

Op dit parkeerterrein zijn bij Albert Heijn, de Ontmoetingskerk en bij wooncentrum de Meiberg nog meer parkeerplekken voor mindervaliden.

Melden van dit soort problemen kan overigens goed via de Meld&Herstel app van de gemeente Nijmegen of het digitaal formulier op de website.

Tekst en foto: Peter Saras

BOUWDORP DUUK GAAT WEER VAN START

Hallo allemaal. Hier een berichtje van stichting V.A.D. (Vakantie Activiteiten Dukenburg) over het aanstaande bouwdorp Duuk. Na een succesvolle en fantastische 2022-editie zijn we weer met een groep enthousiaste vrijwilligers gestart om ook in 2023 een mooie en leuke bouwweek te organiseren.

Zoals het er nu naar uitziet, gaat dat zeker voor elkaar komen. We gaan nog niets verklappen maar het wordt weer een bouwdorp met heel veel leuke activiteiten op creatief en sportief gebied, met rustmomenten in de filmzaal en zeker met lekker smikkelen en smullen bij de keuken en de snoepwinkel.

Heb je een (klein--)zoon/(klein-)dochter die zin heeft in dit festival in de laatste week van de zomervakantie (19 tot en met 23 augustus)? Zij kunnen bij ons bouwdorp lekker bouwen aan een mooie houten hut en meedoen met alle extra's in ons dorp. We hebben plaats voor maximaal 250 kinderen. Op onze website (www.bouwdorpdruk.nl) kan je meer informatie vinden en kunnen de kinderen ingeschreven worden. Op vrijdag 28 april is de inschrijving gestart, dus als er interesse is, schrijf je kind snel in want vol is echt vol.

We zijn ook nog op zoek naar vrijwilligers voor zowel de opbouwweek (16 tot en met 18 augustus) als tijdens de bouwweek (19 tot en met 23 augustus) inclusief de afbraak op woensdag 23 augustus na 12.30 uur.

Ben je een papa, mama, opa, oma of op een andere manier verbonden met een kind dat ingeschreven is of wil je graag aansluiten bij een gezellig en enthousiast vrijwilligersteam en ben je ook nog 18 jaar of ouder? Bezoek dan onze website voor meer informatie en meld je aan als vrijwilliger. Zit je dit te lezen en ben je tussen de 13 en 17 jaar? Dan mag je je ook inschrijven als (jeugd-)vrijwilliger maar wees daar snel bij want de grootte van deze groep is beperkt (omdat we de jongere vrijwilligers goed willen begeleiden).

Wij, als organiserend team, hebben heel veel zin in bouwdorp Duuk 2023 en willen er graag met de 250 kinderen maar ook met het vrijwilligersteam een leuke bouwweek van maken.

Wij wensen jullie allemaal een mooie vakantie toe en hopelijk zien we elkaar bij de start van het bouwdorp Duuk 2023 in augustus.

Mochten er nog vragen zijn of gaat iets niet soepel bij het inschrijven? Neem dan contact op met ons secretariaat via het mailadres bouwdorpdruk@outlook.com.

Namens alle vrijwilligers van bouwdorp Duuk,

Tekst: Theo Becks, voorzitter

Foto: Mike Wiering

KLAASMARKT

Voorzichtige doorstart

Bij brainstormavonden met een flink aantal wijkbewoners kwamen veel ideeën op tafel om de Klaasmarkt als wijkevenement niet verloren te laten gaan. We gaan daarom een poging wagen tot een doorstart voor de Klaasmarkt.

Tot de zomer gaan we eerst bezig om een Klaaswinkeltje in te richten in de hal van de Ontmoetingskerk. Hier zullen vooral praktische gebruiksartikelen, mooie boeken, cd's en religieuze artikelen worden aangeboden.

Daarnaast starten we weer inzamelzaterdagen. Op zaterdag 13 mei, 1 juli en 26 augustus kunt u van 11 tot 13 uur bij de Ontmoetingskerk goede spullen inleveren voor de afdelingen curiosa, kleinmeubels (grote meubels kunnen we helaas niet meer opslaan), textiel (kleding en beddengoed/handdoeken), huishoudelijk, elektra, boeken, cd's, speelgoed, spelletjes en puzzels. We kijken uit naar gezellige zaterdagen waarin we inzamelen en meteen sorteren. Tijd en zin om mee te helpen? Laat het ons weten.

Mocht u goede spullen hebben en deze niet zelf naar de inzamelzaterdagen kunnen brengen, dan kunt u ons mailen. We hebben echter een zeer beperkte capaciteit om aan huis op te halen.

Onze opslagruimte is nog steeds heel beperkt: heeft u nog garageruimte of andere opslagmogelijkheden, laat het ons weten!

Begin juli kijken we of we voldoende opslagruimte, spullen en mensen gevonden hebben om echt een Klaasmarkt te plannen op een zaterdag eind oktober.

Info en hulp/opslagruimte aanbieden: Klaasmarktdukenburg@gmail.com.

Tekst: pastor Joska van der Meer

Foto: Peter Saras

MEDITATIEF

‘Herberg voor de Ziel’

Laat je onderdompelen in een meditatief moment om even alles los te laten en tot rust te komen in jezelf.

Door een diversiteit aan mooie teksten, muziek en gedichten (gesproken en gezongen) uit verschillende religies, ervaren we verbinding en rust.

We nodigen je uit om hiervan te genieten en weer opgefrist – vreugdevoller – tevredener aan de volgende dag te beginnen.

Vanaf 19.30 binnenlopen
19.45-20.15/30 meditatief
Daarna tot 21.00 napraten met koffie en thee
Donderdagavonden: 25 mei-22 juni
Ontmoetingskerk, Meijhorst 70-33

Tekst: pastor Joska van der Meer
Foto: collectie Ontmoetingskerk

NIJLGANZEN

In Dukenburg komen meerdere soorten ganzen voor. In *Dukenburg Groen* - elders in de nummer - gaat het over grauwe ganzen. Maar er zijn ook nijlganzen, zoals hier in Wijkpark Aldenhof.

Tekst: René van Berlo
Foto: Toine van Bergen

WALKING HOCKEY

Op dinsdag 25 april vond bij hockeyvereniging QZ aan de Staddijk een clinic plaats waarbij men kennis kon maken met Walking Hockey. Dit is een variant op hockey, alleen mag men hier niet hardlopen.

De organisatie was in handen van HCQZ en Roel Wagemakers en Noud Derks zorgden bij de kennismaking voor een leuke training. Beiden zijn actieve leden van QZ, Roel als trainer en Noud als speler, beiden van Heren 1.

Promotie voor deze clinic ging via de vereniging voor de hockeyers binnen hun eigen club. De buurtsportcoaches Arno en Daan hadden in de wijk gepromoot dat iedereen hieraan kon deelnemen. Zo werd het een mix van hockeyers en niet hockeyers. De opkomst was voor een eerste keer niet slecht. Zo'n kleine twintig personen verzamelden zich vanaf 10.30 uur in het clubhuis van HCQZ alwaar men ontvangen werd met koffie of thee.

De deelnemers die hockey spelen of gespeeld hebben hadden hun eigen stick bij

zich en voor de niet hockeyers werd voor een stick gezorgd door de vereniging.

Om klokslag 11.00 werd begonnen met een warming-up. Daarna ging men verder met eerste vaardigheden die nodig zijn bij hockey. De clinic werd afgesloten met een partijtje om het gevoel te krijgen van Walking Hockey.

Iedereen was na afloop enthousiast, zoals de heer Demmers. Hij heeft altijd gehockeyd en vond het leuk om in een rustig tempo een balletje te slaan. Niet hockeyer Dave Looden vond het prettig weer in beweging te kunnen zijn en over de gezelligheid was hij positief gestemd.

Na afloop stond voor iedereen een heerlijke kop tomatensoep klaar in het clubhuis, waar nog nagepraat werd over deze eerste clinic van HCQZ.

Vervolg

In de maand mei kan op alle dinsdagen gratis meegedaan worden aan een Walking Hockey-clinic van 10.30 uur tot 12.00 uur. Plaats van handeling: HCQZ, Staddijk 33.

Tekst en foto's: Wil Rengers

STICHTING KOPROL IN DUKENBURG

Stichting Koprol organiseert al 25 jaar elke week diverse sportactiviteiten voor mensen die niet tot hun recht komen in het reguliere sportaanbod. Ontstaan in 1998 vanuit de revalidatietrajecten van de Sint Maartenskliniek was Koprol het antwoord op het gebrek aan sportmogelijkheden voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel.

Inmiddels is Koprol een organisatie voor iedereen van alle leeftijden met sport op maat in en rond Nijmegen, altijd onder toegewijde en professionele begeleiding. Het aanbod bestaat onder andere uit zwemmen, bewegen voor senioren, sport en spel voor alle leeftijden ongeacht aandoening, zoals COPD, hart- en vaatziekten, long-COVID en CVA. In samenwerking met NEC is het elektrisch rolstoelvoetbal voor kinderen opgestart.

Koprol is financieel afhankelijk van de contributies van leden, subsidie vanuit de gemeente Nijmegen en sponsoring door bedrijven. Naast de sportmogelijkheden in de Sint Maartenskliniek worden gymzalen en sporthallen in diverse wijken gebruikt. In het Erica Terpstra Sportfondsenbad vinden de zwemactiviteiten plaats. Koprol probeert met de uitbreiding van accommodaties zoveel mogelijk mensen te bereiken, verspreid over de hele gemeente. Deelnemers aan de verschillende activiteiten worden vaak doorverwezen vanuit de fysiotherapie of vanuit het ziekenhuis.

Nu ook in Zwanenveld

Sinds september 2022 is Koprol ook in Dukenburg actief. In de gymzaal naast de Prins Mauritschool in Zwanenveld vindt elke maandagochtend bewegen voor senioren plaats. Er kan gekozen worden uit twee tijden: van 10.00 tot 11.00 uur of van 11.00 tot 12.00 uur. Bewegen is het uitgangspunt, maar zeker niet zonder plezier en gezelligheid. Het zijn goed bezette groepen en bij blijvende belangstelling wordt gedacht aan een uitbreiding met een nieuwe lestijd van een uur. Wanneer je eerst eens wil kijken wat zo'n les allemaal inhoudt, is het mogelijk twee à drie keer gratis mee te doen.

Bij inschrijving is de contributie 180 euro per jaar. De mogelijkheid is aanwezig om gebruik te maken van de Meedoenregeling van de gemeente Nijmegen.

Open sportdag

10 juni bestaat Stichting Koprol 25 jaar en dat wordt gevierd met een open sportdag in de Ark van Oost, Cipresstraat 154. Iedereen kan zich hiervoor aanmelden en kennis maken met wat het sporten bij Koprol inhoudt. Dit geldt ook voor de eigen deelnemers. Meer informatie? Neem dan contact op met Stichting Koprol via info@stichtingkoprol.nl.

Dit verhaal kwam tot stand door een gesprek met Pien Rijnsburger, sportbegeleider bij Koprol. Zij geeft zelf de lessen op maandagmorgen in de gymzaal Zwanenveld.

Tekst: Wil Rengers. Foto: Ron Willems

VIERING OP 5 JUNI

150 jaar Hindostaanse immigratie

Op 5 juni dit jaar is het 150 jaar geleden dat de eerste Hindostanen vanuit India rechtstreeks met de boot Lalla Rookh (1873) naar Suriname werden verscheept om daar te werken.

Daarna is er veel gebeurd en hebben de nakomelingen zich in verschillende opzichten verder ontwikkeld. De fundamenten voor deze ontwikkeling zijn 150 jaar geleden gelegd door een groep die we ook in Nijmegen willen herdenken.

Hindostaanse Senioren Nijmegen nodigt u van harte uit om deze dag te vieren op

Vrijdag 2 juni 2023

12.30 - 17.00 uur

Wijkcentrum Dukenburg,
Meijhorst 70-39, 6537 EP Nijmegen
(Entree: gratis)

Programma met onder anderen:

- Muzikale reis khajari, thumari, langari door Suren Mahabali en groep,
- Dansgroep Samvedan-The Deodatt Persaud Kathak Studios, Tina Londá ke naach,
- Dance Company Madhoerie, Nagara.

Komt allen en neem vooral ook jongeren mee!

Namens Hindostaanse Senioren Nijmegen,

Tekst: Usha Malhoe. Foto: archief WCACN

VERHUIZING PRINS CLAUSSCHOOL

In de tweede week van april is begonnen met de tijdelijke uitbreiding van de dependance van de Prins Claussschool aan de 80° straat Weezenhof.

Deze tijdelijke huisvesting, op het schoolplein, zal rond 7 juni opgeleverd worden. Dit alles moet voor de zomervakantie klaar zijn, zodat na deze vakantie alle leerlingen van de Prins Claussschool les kunnen krijgen op deze locatie. Het zal druk worden.

De uitdaging zit ook in het verkeer dat dat met zich meebrengt. Er zal alles aan gedaan worden om het autoverkeer weg te houden uit de 80° en 81° straat Weezenhof. Hiervoor komt ook een zogenaamde *Kiss&Ride*-strook aan het einde van de 60° straat Weezenhof. Deze komt te lopen vanaf het KION-gebouw tot aan de brievenbus op de hoek 70° en 80° straat Weezenhof. 'De groenstrook naast de school wordt semi-verhard om de kinderen in- en uit- te laten stappen', vertelt wijkregisseur Patrick Janssen. Hier kan alleen kort gestopt worden om kinderen af te zetten. De school krijgt hier ook een toegangspoort. De gemeente heeft ervoor gekozen om de

80° en 81° straat niet af te sluiten. Parkeren zal dus ruim anderhalf jaar een punt van aandacht blijven.

Aandachtspunt blijft ook de pauze van de leerlingen en de beperkte speelruimte die ze ter beschikking hebben als de tijdelijke huisvesting gerealiseerd is. Hierover is met de leerlingenraad uitvoerig gesproken. 'De leerlingen zien mogelijkheden om ook op dichtbijgelegen

speeltuintjes te spelen dus niet alleen op het schoolplein zelf', laat William van de Berg, directeur van de Prins Claussschool, weten. Omwonenden kunnen alles over de nieuwbouw digitaal volgen op een open pagina van de website van de school: www.prins-clausschool.nl/informatie/nieuwbouw. Wordt vervolgd.

Tekst: Peter Saras. Foto: Ferdi Notten

DE SPRONG IN GROOTSTAL ZOEKT BEWONERS

In de Sprong wonen mensen vanaf 55 jaar. De appartementen worden door woningvereniging Talis verhuurd, maar worden door de woongroep zelf toegewezen.

Als woningen voor verhuur beschikbaar komen, spreken bewoners hun voorkeur uit wie in het complex komt te wonen. Het is de bedoeling dat als men geïnteresseerd is om te komen wonen in De Sprong, men eerst een paar maanden regelmatig op de zondagochtend koffie komt drinken, zodat we elkaar alvast leren kennen. Zij worden dan op een wachtlijst geplaatst als aspirantlid. Ook moet men wel ingeschreven staan bij Entree en voldoen aan voorwaarden van Talis. Men kan zich al inschrijven bij de woongroep vanaf 55 jaar tot 65 jaar. Omdat de woningcorporaties meer van deze projecten willen realiseren en omdat ouderen aangeven het prettig te vinden onder lotgenoten te zijn, is de Sprong zijn tijd

al vooruit.

De Sprong bestaat uit 37 zelfstandige appartementen: 26 appartementen voor een tweepersoonshuishouding (circa 82 vierkante meter) en 11 appartementen voor een eenpersoonshuishouding (circa 72 vierkante meter). Elk met balkon en eigen berging. Daarnaast is er een ontmoetingsruimte en een gezamenlijke binnentuin. De woningen zijn gelijkvloers. Er is een lift. Er is onderhoudsservice en de appartementen zijn rolstoel toegankelijk.

Er worden regelmatig activiteiten georganiseerd, zoals een paasbrunch, kerstdiner en een barbecue in de zomer. Iedere zondagochtend is er in de ontmoetingsruimte de mogelijkheid om bij te kletsen onder het genot van een kopje koffie en een drankje. Ook is er onder andere een sjoelavond en zijn er biljartavonden waar u aan deel kunt nemen. Mocht u zelf een idee hebben voor een activiteit dan staan we daar zeker voor open.

Heeft u belangstelling of wilt u meer weten over de woongroep dan kunt u contact opnemen met het secretariaat op telefoonnummer 06 20 98 16 86 (mw. Werts) of per post: Woongroep De Sprong, Keplerstraat 125, 6533 DB Nijmegen. U wordt dan uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek.

Namens bestuur *de Sprong*,

**Tekst: Els Binneweg-van Zundert, voorzitter
Foto: Google**

HUURFIETSEN

Half april stonden er opeens heel veel groene huurfietsen bij Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst. Een van de fietsenrekken was compleet bezet met, volgens telling van mederedacteur Toine, dertien exemplaren.

Het is al vaker opgevallen dat de huurfiets gebruikt wordt om naar Dukenburg te fietsen, maar kennelijk neemt men vaker een ander vervoermiddel om weer in omgekeerde volgorde te reizen. Zo zijn de Maas-Waalkanaal-bruggen ook geliefd om zo'n vervoermiddel achter te laten die er ook nog lang blijven staan. Zo lang, dat er al fietsen van het talud afgegooid zijn.

De huurfietsen kunnen zo weggezet worden. Dat wil zeggen, ze hoeven niet met een kettingslot vastgezet te worden. Dat vastzetten is voor de gemiddelde fietser en zeker met een elektrisch ondersteunde fiets, wel aan te raden. Omdat de plaatsen dan bezet worden met huurfietsen kunnen anderen hun fiets niet goed vastzetten. Een speciaal vak voor de huurfietsen zou een oplossing zijn. Verder zou het mooi zijn als de rekken

langs de muren iets verplaatst zouden worden. Wanneer die bijvoorbeeld 60 centimeter van de muur af komen, kan men er achterlangs om het kettingslot te plaatsen of los te maken. Wanneer de rekken vol staan is die mogelijkheid er vaak niet, omdat steeds meer fietsen bijvoorbeeld fietstassen krijgen. Er wordt dan geduwd en gewrongen met schade tot gevolg.

Overigens is op dit terrein al vanaf het begin aangedrongen op meer fietsrekken/-plaatsen. Dat kunnen bijvoorbeeld ook U-stangen zijn waar je je zwaardere elektrisch ondersteunde fiets naast kunt zetten. Maar ook ontbreken bijna twee jaar na oplevering nog steeds delen van de belijning. Zo zou er een oversteek komen bij de Albert Heijn. De soap rond de marktkramen loopt ook nog. Deze mensen hebben nog steeds geen zekerheid over hun plek en staan er eigenlijk elke vrijdag illegaal en zonder parkeerschijf! De verkeerd en zonder overleg geplaatste elektrakast voor de marktkramen lijkt de spil te zijn waar dit conflict om draait.

Tekst en foto: Peter Saras

BEZINNING

Herinner mij

Open tuindag en herdenking in de Ontmoetingstuin

De Ontmoetingstuin bloeit alweer volop. Tijdens de Open Tuindag kunt u de tuin bewonderen en is er een poëzie-route ter bezinning. De tuinploeg is aanwezig om informatie te geven.

In de tuin is ook een herinneringsboog waar iedereen een gedachtenisplaatje kan laten bevestigen voor een overledene. Op 10 juni van 11.00 tot 11.30 uur worden deze mensen herdacht in een bijeenkomst met muziek, gedichten en het plaatsen van bloemen onder het motto: *We herinneren je zoals je was in de bloei van je leven.* Rob Engels (viool) en Sander Stoks (piano) verzorgen de muziek. Iedereen die een dierbare ook zo wil gedenken is van harte welkom. Aansluitend zijn er koffie en soep.

Open Tuindag 10 juni van 10.00 tot 17.00 uur, herdenking om 11.00 uur. De tuin ligt naast de Ontmoetingskerk, Meijhroost 70-33, en is vrij toegankelijk. Wie de Kwiek-beweegroute volgt, komt er vanzelf.

Tekst: pastor Joska van der Meer
Foto: collectie Ontmoetingskerk

WERELDWINKEL

De Wereldwinkel kiest voor een nieuwe jas om haar missie (nog) beter vorm te kunnen geven. Onder de naam *Wereldwinkel.nu*, ik geef jou de wereld kado zet de Wereldwinkel zich in voor een betere wereld door de verkoop van Fairtrade maar tegenwoordig ook duurzame producten.

Met de nieuwe merkstrategie wil de Wereldwinkel de aansluiting verbeteren met de huidige trend, waarin steeds meer aandacht is voor duurzaamheid. Ook het verbeteren van de leefomstandigheden van mensen in een achterstandsituatie, waar ook ter wereld, staat tegenwoordig steeds meer centraal.

Eerlijke prijs

Met de verkoop van fairtrade producten investeert de Wereldwinkel in een leefbare wereld, waarin iedereen een kans op ontwikkeling krijgt. De producenten krijgen een eerlijke prijs voor hun product en arbeid en de producten worden gemaakt met respect voor natuur en milieu. De mooie, authentieke producten komen van over de hele wereld, maar soms ook uit de directe omgeving.

De Wereldwinkel in Nijmegen bestaat inmiddels al ruim 33 jaar en draait volledig op vrijwilligers. Voorheen gevestigd in Dukenburg, maar sinds 4 jaar vind je ons op Lange Hezelstraat 19, in hartje centrum.

De wereld verandert en Wereldwinkel Nijmegen verandert mee.

Tekst: Barbara Gerrits

Illustratie: Wereldwinkel Nijmegen

NIJMEGEN: PROEVEN, SPELEN, DANSEN

Mout Bierfestival keert op vrijdag 23 tot en zaterdag 24 juni terug naar het Juliana-park in Nijmegen.

Tijdens mout ontdek je de lekkerste en speciaalste bieren, maar dit jaar biedt Mout veel meer dan alleen speciaalbier. Het Mout-aanbod is dit jaar flink uitgebreid. Zo kun je genieten van een geheel verfrissend muziekprogramma en ga je terug in de tijd met retro arcade games. Tickets zijn verkrijgbaar via www.moutbierfestival.nl.

Zoals je inmiddels van Mout Bierfestival gewend bent, kun je jezelf weer laven aan ruim 200 (speciaal-)bieren, muziek, lekker eten én de typische Mout-gezelligheid. Het aantal brouwerijen en foodtrucks is wederom groot en de keuze uitgebreid. Met nationale en internationale brouwerijen zoals Oersoep, Frontaal, Two Chefs Brewing, Hooglander, Mikkeler en meer, is de keuze reuze. Nieuw dit jaar is de extra muziekbeleving. Liefhebbers van hitjes uit de jaren 70 en 80 kunnen terecht bij de Platenbus.

Houd je meer van het nieuwere werk uit de 90's en 00's? Dan is de nieuwe Rewind-stage perfect voor jou.

Nieuw dit jaar zijn onze activiteiten. Sportievelingen onder ons kunnen zich uitleven op de sjoelbak, flipperkast en bij de arcadegames. Ook zijn de biercocktails van Bearded nieuw en hebben we een ware Oedipus-stage, waar je onder het genot van een (speciaal-)biertje je tafeltennis-skills vertoont. Kortom: Mout is terug. Hipper, dansbaarder en speelser dan ooit.

Wees gerust: nog steeds ervaar je de typische Mout Bierfestivalervaring. Lekker slenteren langs brouwerijen en foodtrucks. Proeven, delen en verwonderen. Daar bovenop vind je dit jaar nog meer actie en beleving door een complete ontdekkingsreis. Dus kom van die bank af en ervaar Mout. Klaar voor het vetste bierfestival van Nederland? Wij wel!

Tekst: organisatie Mout Bierfestival

Foto's: WeDo (boven) en Elske Nissen

DUKENBURGS GLORIE ZOEKT LEDEN

Gezelligheidskoor Dukenburgs Glorie is op zoek naar een muzikaal leider of dirigent (m/v). Daarnaast is het koor ook op zoek naar mannelijke leden.

Het koor bestaat uit circa 50 leden (circa 35 vrouwen en circa 15 mannen). Het koor zingt Nederlandstalige liedjes uit het verleden en heden.

De repetitie is op woensdagavond van 19.30 tot 21.30 uur in het Wijkcentrum Dukenburg te Meijhorst in Nijmegen. Het

gezelschap treedt per jaar zo'n tien maal op voor instellingen en verenigingen.

Na tien jaar heeft de dirigent het koor verlaten en daarom wordt een muzikaal leider of dirigent m/v gezocht. Ook zoekt het koor aanvulling van mannelijke zangers. Interesse? Neem contact op met Rob van Eenennaam, telefoon: 06 53 63 10 02 of mail: dukenburgsglorie@gmail.com. Voor meer info: www.koordukenburgsglorie.nl.

Tekst: Jan Muskens, secretaris

Foto: Dukenburgs Glorie

LAATSTE DAKEN VERNIEUWD

Begin april zijn in de 53^e straat Meijhorst de laatste daken vernieuwd en geïsoleerd. Het onderhouds- en verduurzamingsproject van woningcorporatie Talis in Meijhorst is hiermee bijna afgerond. Alleen wat schilder-

werkzaamheden volgden nog. De huurders die wij spraken waren zeer tevreden over de mooi afgewerkte zolder.

Tekst en foto: Peter Saras

PROCESSIE

Gezamenlijk naar Kevelaer

Graag wil ik u ervan op de hoogte stellen dat op zondag 4 juni 2023 de jaarlijkse bedevaart van Nijmegen naar Kevelaer zal plaatsvinden.

Dagindeling: 09.00 uur intocht • gebed en bloemenhulde bij Genadekapel • H. Hoogmis op eigen gelegenheid • 14.00 uur meditatieve dienst • 15.00 uur gebedsviering • 15.45 uur koffie in het Priesterhaus • 17.00 uur naar huis.

Deelname: 27,50 euro inclusief bus en koffie. NL49 RABO 0105 1194 31 t.n.v. JJAJ Wildenberg (vermeld uw naam, *deelname Kevelaer* en opstappunt). Voor deelname dient u zich op te geven vóór 20 mei 2023 bij:

h.wesselkamp3@upcmail.nl, telefoon 06 82 18 80 50 (Mary) of josephus_wildenberg@msn.com (let op underscore/laag streepje), telefoon: 06 38 89 00 54 (Jeroen).

Opstapplaatsen

07.15 uur • Nijmegen-Oost, Sportfondsenbad Erica Terpstra.

07.35 uur • Nijmegen-Neerbosch-Oost, parkeerplaats Winkelcentrum Neerbosch, Symfoniestraat.

07.45 uur • Nijmegen-Dukenburg, busstation bij het NS-station.

08.00 uur • Nijmegen-Hatert, parkeerplaats Winkelcentrum Hatert.

Wees welkom en maak deel uit van die groep die een oude Nijmeegse traditie levend houdt.

Thema dit jaar: *Heb vertrouwen. Ik ben het! (W)orden van hoop.*

Tekst: Mary Wesselkamp, voorzitter

Foto: Parochie St. Petrus' Stoel

VERSLAG INSPIRATIEAVOND DROMEN-DURVEN-DOEN - 19 APRIL

Tijdens de bijeenkomst hebben we kennisgemaakt en onze dromen en ideeën voor Dukenburg gedeeld. Hanneke Verweij en Carla Onderdelinden hebben een presentatie gegeven met inspirerende voorbeelden in andere wijken.

Daarna hebben we dromen, wensen en ideeën voor onze woningen, straten en buurten en het hele stadsdeel verzameld. Dat heeft een hele rijke opbrengst opgeleverd. Deze vind je, gegroepeerd op thema, hieronder.

Deelnemers op 19 april

Overzicht van alle inbreng

Energie en water

1. Eigen waterzuivering (klein) om minder te verspillen voor thuis.
2. Eigen wind- en zonne-energie (klein voor huis), op wijknetwerk schakelen.

Leren en ontwikkelen

1. Buurthuiswerkklas
2. Deugdscholen, leerachterstand.
3. Karakterontwikkeling, doen en delen, deugdenhuis door doen en rust.
4. Talenten in jezelf vinden.
5. Elkaar prikkelen en stimuleren. We zijn allemaal mens.
6. Huishoudschool 4.0

Sport en bewegen

1. Avondyoga of ontspanningsoefeningen buiten.
2. Mensen uitlaten.
3. Wandelclub.
4. Openbare klimwand (zoals in Park Spaarnwoude bij Haarlem).

Inventariseren

1. Inventarisatie van hetgeen er al is.
2. Drie uur de tijd? Praten met mensen; wat zijn de behoeftes?
3. Wat voor diensten hebben we?

Ontmoeten, cultuur, eten

1. Wereldreizen in de wijk (veel verschillende culturen).
2. Cultuurverbindingsactiviteiten.
3. Onderling contact (nu ieder voor zich).
4. Meer culturele activiteiten, muziek, kunst.
5. Elkaar zien/groeten/praatje maken.
6. Er is veel versnippering in de wijk tussen mensen. Daarom weinig verbinding. Er zijn sociale plekken nodig.
7. Netwerk van de actieve plekken in de

- wijk zichtbaar maken: keuken, wijkcentra, ondernemers.
8. Samen koken.
 9. Sociaal culturele Hub in 'Ketelhuis Aldenhof' met leuk cafeetje, podium.
 10. Eetcafé in de wijk.
 11. Gezellige cafeetjes, terrasjes in elke wijk.
 12. Leuk café met terras langs Maas-Waalkanaal
 13. Hotspot mooie ontmoetingsplek.

Wonen

1. Betaalbare koopappartementen.
2. Goede huisvesting voor ouderen (in de wijk kunnen blijven).

Afval

1. Na werkzaamheden rommel opruimen.
2. Afvalrapen in het 'Wijkpark Meijhorst' verbinden met plukroute.
3. Schoonhouden van de buurt. Vuil oprapen.

Groen en voedsel

1. Voedselbos bij Douglasbosje of stadspark.
2. Plukroute verbinden met meer wijkbewonersgroepen en met de kinderen van de school de Meiboom
3. Plukroute Meijhorst doortrekken naar heel Dukenburg. Verbinden met de tuinen van de inwoners.
4. De hele wijk als park inrichten voor voedsel en bewegen.

Klussen

1. Hulp bij grote klussen in huis en tuin.
2. Restauratie balkons in Tolhuis
3. Klussenteams.
4. Dakgoten paar keer per jaar leeghalen.
5. Schilderwerk in huis.
6. Buurtklussenhuis: brengen van kleine opdrachten en halen van handjes.
7. Eigen huis en tuin. Klusjes, vakmensen. Zwaar werk.

Openbare ruimte

1. Stoep langs fietspad Van Apelterenweg aanleggen
2. Waterzuivering klein om minder te verspillen, thuis.
3. Bankjes bij het tipi-veldje.
4. Opknappen / knusser maken van de doorgaande wegen met haagjes bijvoorbeeld ca 60 cm hoog.

Geschiedenis / monument

1. Herdenkingsmonument langs Maas-Waalkanaal voor arbeiders die het hebben aangelegd (was destijds werkvoorzieningsproject).

Ondernemen, diensten en winkels

1. De bakker op de hoek.
2. Buurtbakkers.
3. Bio-winkeltje in de wijk.
4. Biologische winkel.
5. Gezonde winkel.
6. Stukje ondernemerschap op sociaal project in Dukenburg.
7. Meer ambachten in de wijk/buurt.
8. Wijkbedrijf.
9. Samenklusbedrijf.
10. Flexwerkplek met goede printer.
11. Oppasadres voor honden

Volgende bijeenkomst 30 mei 19.30 uur. We willen dan de ingebrachte ideeën verder aanvullen en uitwerken. Is er een idee waar we nu al mee kunnen beginnen? Wat zou jij willen inbrengen vanuit jouw eigen talent? In de tussentijd gaan we meer mensen, initiatieven en organisaties verbinden. Ook om een beter beeld te krijgen wat er allemaal al is. En we gaan aan de slag met een algemene flyer en website.

Tekst en foto:

Hanneke Verweij en Carla Onderdelinden

AED VOOR DE VOEDSELBANK

Op de foto van links naar rechts: Paul Satijn, penningmeester voedselbank, Peter Saras, secretaris stichting AED Dukenburg, Jan van Halder, voorzitter voedselbank, Nico de Boer, voorzitter stichting AED Dukenburg en coördinator Harry Rombout

loods werken. Voor de cursussen gaat het om een gecombineerde actie van de voedsel- en kledingbank. Bij de Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe werken ruim 200 vrijwilligers die er elke week voor zorgen dat aan zo'n 750 tot 800 huishoudens met daaronder ongeveer 800 kinderen, in Nijmegen, Elst en Zetten een pakket voedsel klaargemaakt wordt.

De voedselbanken helpen kan op diverse manieren, ga hiervoor naar: www.voedselbanknijmegen.nl > steunen.

Tekst: stichting AED Dukenburg

Foto: Jacqueline van den Boom

Dinsdag 25 april overhandigde Peter Saras, secretaris van de stichting AED Dukenburg een AED aan voorzitter Jan van Halder van de Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe.

Dat gebeurde in de loods aan de Winkelsteegseweg. De stichting AED Dukenburg zorgt de komende jaren ook voor het onderhoud. Coördinator Harry Rombout gaat cursussen organiseren voor de vrijwilligers die in de

OMGEVING STATION GOFFERT

Dit voorjaar was er ook nieuws uit de voortuin van Dukenburg. In de Massinkhal was er een presentatie met maquette van de plannen in het gebied rond station Goffert tot en met het Jonkerbosplein.

Dukenburgers zullen in de toekomst anders van en naar het centrum moeten rijden. Zo wil men rijbanen weghalen en verplaatsen. De hele westelijke rijbaan van de Neerboscheweg en een deel van de zuidelijke rijbaan van de Graafseweg gaan verdwijnen als de plannen werkelijkheid worden. De vrijgekomen grond kan dan bebouwd worden. De nieuwe bestemmingsplannen geven aan dat er woontorens tot 75 meter hoog mogen komen. Maar ook een heel nieuw stationsgebied, een moskee en de nieuwbouw van Massinkhal met zwembad (lichtblauw linksonder)

Op de foto loopt van onder naar boven de Neerboscheweg, boven bij de handen is Neerbosch-Oost. Daarvoor zie je de nieuw-

bouw waar nu nog de zuidelijke baan van de Graafseweg ligt. In het midden de bebouwing op de huidige westelijke rijbaan van de Neerboscheweg en parkeerterrein.

Het autoverkeer op het Jonkerbosplein komt geheel op hoger gelegen rijbanen te liggen.

Fietsers en voetgangers blijven laag en gaan onder de rijbanen door.

Grootse plannen waar we nog vaak over berichten kunnen.

Tekst en foto: Peter Saras

Met een beetje hulp langer thuis

Praktische hulp
Ouderenadvies
Deel de Dag
Veilig wonen

Langer Thuis is er voor ouderen in Nijmegen die zelfstandig wonen en dat zo lang mogelijk op hun manier willen blijven doen.

www.langerthuisnijmegen.nl
088 - 00 17 121

Onderdeel van Sterker sociaal werk

PROGRAM BIEB ZWANENVELD

Kindercollege: Wat doet een hulphond?

Wiepy is dol op haar trouwe hulphonden Soul en Iras, die haar iedere dag helpen bij dingen die ze niet zo goed kan. Wiepy zit in een rolstoel en haar honden helpen haar bijvoorbeeld met dingen oprapen of aangeven. Tijdens het kindercollege vertelt Wiepy wat Soul en Iras allemaal kunnen doen. Uiteraard zijn Soul en Iras er ook bij.

De kindercolleges zijn geschikt voor kinderen vanaf 6 jaar. Meld je van tevoren aan via de website van de Bibliotheek Gelderland Zuid (www.obgz.nl/agenda) of in de bibliotheek zelf. Het kindercollege is gratis toegankelijk.

Het college is op maandag 22 mei van 15.45 tot 16.45 uur.

Boekstartdag

Zaterdag 3 juni is het Boekstartdag in de bibliotheek. De allerjongste bezoekers (0-2 jaar) en hun (groot)ouders krijgen die dag een extra hartelijk welkom. Doe samen met je kindje mee aan een leuke activiteit.

Samen vieren we het belang van voorlezen aan jonge kinderen. Ontdek hoe fijn het is om samen met boeken en taal bezig te zijn tijdens het voorleesmoment in de bibliotheek. Zaterdag 11 juni van 11.00 tot 12.00 uur wordt in bibliotheek Zwanenveld voorgelezen aan de allerjongsten, tussen de 0 en 2 jaar uit het zwart-witte boek *Hey baby kijk*. Na het verhaal kan er worden geknutseld, gepuzzeld en gekleurd in het thema *zwart-wit*. Uiteraard zijn alle kinderen welkom om boeken te ontdekken en mee te knutselen.

OV-inlooppreekuur

Dinsdag 20 juni van 11 tot 12.30 uur.

Heeft u vragen over reizen met het openbaar vervoer? Kom dan naar het OV-inlooppreekuur in bibliotheek Zwanenveld. Reizen met het openbaar vervoer is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Maar met hulp van ervaringsdeskundigen blijkt het makkelijker dan gedacht. Ervaren OV-ambassadeurs geven u tijdens het OV-inlooppreekuur uitleg, advies en tips over het reizen met trein of bus.

U krijgt advies en hulp bij bijvoorbeeld:

- De OV-chipkaart, de aanschaf, het opladen en hoe de OV-chipkaart werkt;
- Het overstappen en in- en uitchecken bij verschillende vervoerders;
- Verschillende tarieven, welk abonnement past bij u;
- Het plannen van een reis met bus en/of trein;
- De buurtbus en andere vervoersmogelijkheden in uw regio.

Het OV-inlooppreekuur vindt iedere derde dinsdag van de maand plaats in bibliotheek Zwanenveld van 11.00 tot 12.30 uur. Tijdens een inlooppreekuur kunt u vrij inlopen om uw persoonlijke vragen te stellen. U bent van harte welkom, ook voor een kopje koffie of het lezen van de krant.

Tekst: Petra Kooistra, Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid

Gezellig samen eten

KOM JE OOK EEN SOEPIE DOEN?

Iedere dinsdag in Dukenburg

- De soep staat klaar om 12.30 uur
- Eigen bijdrage € 0,50

Wijkcentrum Dukenburg
Meijhorst 70-39

de Bibliotheek

DE STAD BEN IK - HOE HET BLIJFT BOEIEN

Met een blik van nieuwsgierigheid struinen wij – Anja en Christeljohn, beiden Dukenburgers – door de wijken van Nijmegen. We zijn er niet op uit om de mooie paden te bewandelen, maar om ons te verwonderen over wat we op ons pad ontdekken.

Het streekvervoer staakt, dan maar de trein en een wijk in de buurt van het Centraal Station. Het wordt Bottendaal.

Wat is de van Oldenbarneveltstraat sfeervol geworden! Ruimte voor groen en bomen aan weerszijden nu het sinds een paar jaar een eenrichting straat is. We spotten onontkoombaar een zeldzame vogel.

Zichtbaar vanaf de Graafseweg prijken op de Castellatoren de letters *to Be i - ex*. Wat roept het spel met de letters van het bekende wasmiddel op?

*To be, to exist
Is verleden tijd
Ik was nog met Biotex*

In de Castellastraat hangt de schone was buiten.

Met een frisse blik genieten we van de schattige arbeiderswoninkjes in de Jan van Galenstraat.

Vanaf een bankje in de Spoorkuil hebben we uitzicht op de Campusbaan. Het beeld van fietsers die omhoog zwoegen en omlaag zoeven, begeleid door het kraken en piepen van kettingen en remmen, ervaren we als een muziekstuk.

Het ziet ernaar uit dat het vervallen, maar kleurrijk bekladde seinhuisje eindelijk een nieuwe bestemming gaat krijgen.* We zijn benieuwd wat en wanneer.

Via de Schoolstraat komen we bij de Titus Brandsma Gedachteniskerk. Op het voorplein is aan de overzijde van de wereldvredeusvlam een plaque met een afbeelding van Titus omringd door symbolen van vijf wereldgodsdiensten. In de kerk liggen in vitrines sfeervol en zonder opsmuk persoonlijke herinneringen aan deze bijzondere man.

De kerk is een bezoek waard mede door de muurschilderingen en glas-in-loodramen, met name het Apostelraam van Jan Toorop.**

We lopen door de sierlijk smeedijzeren poort het voorplein af richting het Keizer Karelplein. Het krioeleend verkeer omzeilend wagen we de oversteek. Voor Christeljohn een vuurdoop, maar altijd nog minder eng dan het plein met een auto nemen.

Terug naar de Graafseweg en bij het spoor er onderdoor naar het parkje aan de Vondelstraat – Arend Noorduijnstraat. Daar is Anja een beetje verliefd op. Iedere keer als we erlangs komen, jubelt ze, 'Wat is dit toch mooi geworden.' Compositie van groene ruimte, mozaïeken en keramische tegels. Om te zoenen.

Na het verkennen van zovele wijken, neigen we tot zelfcensuur als we alweer onze bewondering willen uiten over gevels, herbestedding en groen.

Hoewel al zo vaak geroemd ontkomen we er niet aan om ook in de wijk Galgenveld oud-nieuw in het vizier te hebben. Het ontroert ons nu eenmaal als het verleden op een mooie manier zichtbaar blijft. Galgenveld, zouden hier in het verleden echt...? Ja, hier werden vroeger op gruwelijke wijze doodvonnissen voltrokken. Maar we vinden er niets van terug in het straatbeeld. Evenmin waren in Bottendaal aanwijzingen te vinden voor de kuilen waarin eertijds slagers hun afval, vooral botten dumpten en waarin lijken van misdadigers werden begraven.

Blij verrast zijn we als we dwalend door de Indische buurt via de Bandoengstraat aan de achterzijde van de oude Kweekschool, nu een appartementencomplex, belanden. Wat van de kapel rest zijn lage muren. Deze zijn onderdeel geworden van het plantsoen. Mooi dat bij de renovatie er niet alleen aandacht was voor de fraaie voorgevel.

Hoe anders beleven we in de Professorenbuurt de poort bij het OBG. Afkomstig van het gesloopte Oud-Burgeren Gasthuis aan de Molensstraat detoneert die tussen de strakke hoogbouw.

Het is wel een kunst om in de vaart der ontwikkeling het oude te eren. Want hoe verduurzaam je zo'n prachtig woonhuis?

Wordt vervolgd...

**Tekst: Anja Strik en Christeljohn Roothans
Foto's: Anja Strik**

* <https://nijmegen.mijnwijkplan.nl/bottendaal/project/seinhuisje-spoorkuil-nijmegen>

** <https://titusbrandsmamemorial.nl/bezoek/rondje-in-de-kerk/>

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van de Dukenburger. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Contacten gezocht

Hoi, ik ben David en woon in Dukenburg vlakbij het winkelcentrum en de bibliotheek aldaar. Vaak neem ik ook de trein. Ik zoek mensen, ongeacht leeftijd, cultuur, of wat dan ook, die graag met mij mee willen gaan zodat ik mij niet zo eenzaam en alleen voel. Ook bij elkaar thuis koken, koffiedrinken of wat dan ook, behoort tot de mogelijkheden. Ik ben voor alles in. Aarzel niet en neem gewoon eens contact op. Dat kan via qq4515117@gmail.com of via telefoon / sms op 06 20 40 49 64. Alvast heel hartelijk bedankt en wie weet tot gauw.

Wandelaars gezocht

Bij wandelgroep *En Route* (opgericht 2018) is weer plaats voor enkele nieuwe leden. Heb jij een sportieve instelling? Lijkt het je leuk om in een groep te lopen, kun je een tempo aan van 4,5-5 km/uur en deins je niet terug voor een beklimming? Dan is *En Route* misschien iets voor jou. De groep telt ruim 30 leden, gemengd mannen/vrouwen met leeftijden tussen de 40 en 79 jaar. Wij wandelen ieder weekend, afstanden 10-16 km. Sportiviteit en jezelf blijven uitdagen staan voorop in deze wandelgroep. Daarnaast is het natuurlijk gezellig met een drankje achteraf, voor wie dat wil. We wandelen in de zeer wijde omgeving van Nijmegen (Reichswald, Noord-Peel, Rijk van Nijmegen). Maximaal 18 deelnemers per wandeling. Ook zijn er stiltewandelingen, 1 x per 8 weken, maximaal 10 deelnemers. Honden zijn welkom bij onze groep. Meerijden naar het startpunt met iemand is altijd mogelijk. Voor meer info: bel of mail gerust, of kijk eens op de website: wandelenroute.blogspot.com.
Tekst: Annette van Dam / *En Route*
Foto: B. Meerdink

DAGACTIVITEITEN VAN HET RIBW

RIBW Htien: uniek dagactiviteitencentrum voor mensen die wel wat ondersteuning kunnen gebruiken

Kun je wel wat dagelijkse ondersteuning en afleiding gebruiken? Heb je psychische problemen? Misschien vind je het soms ook moeilijk je tijd tevreden en zinvol door te brengen? En ben je op zoek naar mensen om je heen die begrijpen wat je meemaakt? Dagactiviteitencentrum Htien van RIBW Nijmegen & Rivierenland kan je daar bij helpen.

In een gezellige en laagdrempelige omgeving zijn er mogelijkheden om anderen te ontmoeten, om bezig te zijn met wat je fijn vindt, om je talenten en ideeën te ontwikkelen en om te werken. 'Ik kan mezelf zijn op Htien, ik blijf onder de mensen en ik vind het fijn dat ik gesprekjes kan hebben als ik dat nodig heb', volgens deelnemer Jan.

Samen met een begeleider kun je uitzoeken waar je behoefte aan hebt en wat je nodig hebt om verder te komen. Niks hoeft, maar er kan veel. Deelnemer Els zegt hierover: 'Het is een hele ontdekking om te ervaren dat je veel meer in je mars hebt dan je had gedacht.'

Wat kan er allemaal?

Er is altijd ruimte en tijd voor een praatje en koffie. Ook zijn er dagelijks activiteiten op het gebied van creativiteit, sport en mu-

ziek: om te ontspannen of om iets nieuws te leren. Maar je kunt ook aan de slag in de keuken, de houtwerkplaats, naaiatelier of onze prachtige kloostertuin. Deelnemer Evelien: 'Ik vind Htien leuk! Ik kan schilderen en werken met keramiek en heb contact met mensen.' 's Avonds kun je gezellig en gezond mee eten. Er zijn altijd begeleiders aanwezig die jou graag leren kennen en je verder kunnen helpen.

Kom eens binnenlopen bij RIBW Htien. Je kunt gewoon bellen of een keer binnenlopen. Wij regelen de rest. Deelname kost niets. 'Had ik Htien maar eerder ontdekt. Het voelde namelijk echt als thuiskomen toen ik hier voor het eerst kwam!', aldus deelnemer Annemieke.

Meer informatie

Meer informatie over RIBW Htien vind je op www.ribw-nr.nl/htien. Daar vind je ook een link naar het activiteitenprogramma op RIBW Htien.

Je bereikt RIBW Htien via onderstaande gegevens:
RIBW Htien
Hulzenseweg 10
6534 AN Nijmegen
T: 06 55 36 68 98
E: team.daadwerk@ribw-nr.nl

Tekst: Lia van der Wende, RIBW

Foto: RIBW Nijmegen & Rivierenland

Kijk voor vacatures op: www.buurtteamsvolwassenen.nl (of scan de qr-code)

RIJWIELHUIS JANSSEN

SINDS 2023

De fietsenmaker van Dukenburg

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
024-7855951
www.rijwielhuisjanssen.nl

Mensen helpen?

Zorg of hulp nodig?

Mensen ontmoeten?

Een idee voor de buurt?

Vragen over regels en papieren?

STIP DUKENBURG
wijkcentrum Dukenburg

ma t/m vr
09.30-12.00 uur
di 13.30-15.30 uur

stip

WWW.STIPNIJMEGEN.NL/DUKENBURG

@StipNijmegenDukenburg

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg. Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedukenburger.nl

Internet

www.dedukenburger.nl (voor actueel nieuws)
Twitter: @dukenburger

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Arthur de Jonge
Janwillem Koten
Thijs de Leeuw
Hette Morriën
Ferdinand Notten
Wil Rengers
Peter Saras
Theo Vermeer

Foto's

Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Peter Saras
Arthur de Jonge
Ferdinand Notten en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Marije Klijsma
Peter van Kraaij
Guus Kroon
Joska van der Meer
Qader Shafiq
Wouter Slob
Leo Venderbosch
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Günay Acuner-Kasar (penningmeester)

Drukwerk

Drukkerij Hendrix, Peer
Oplage: 10.500 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedukenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: zondag 4 juni 2023
Verspreiding: vanaf vrijdag 23 juni 2023

Foto voorpagina

Wandelen in natuurgebied Hatertse Broek in Vogelzang (Foto: Jacqueline van den Boom)

DUKENBURG

Fysiotherapie Dukenburg

Aldenhof 70-03 • 6537 DZ Nijmegen • 024 3441756

Weezenhof 55-16 • 6536 EE Nijmegen • 024 3430505

Meijhorst 60-02 • 6537 KT Nijmegen

Zwanenveld 90-80 H • 6538 SC Nijmegen • 024 3443638

Tolhuis 33-09 • 6537 NH Nijmegen

www.fysiotherapiedukenburg.nl

info@fysiotherapiedukenburg.nl • 024 3441756

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

*Trots
op je
lach*

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

HOMAN
MAKELAARDIJ

Woning verkopen?

Maak een **goede start** met
dé makelaar uit uw **eigen wijk**

024 - 3448 497

Zwanenveld 8403-D

homanmakelaardij.nl